

ŽIVA

ZAJEDNICA

D2384E

BROJ 2 (128)
VELJAČA/FEBRUAR 1992.

LEBENDIGE GEMEINDE

MITTEILUNGSBLATT

DER KROATISCHEN KATHOLISCHEN MISSIONEN

CIJENA/PREIS 2,- DM

LIST HRVATSKIH KATOLIČKIH MISIJA

Isuse, Hrvatsku spasi!

Bol srce steže
suze ucviljene oči
duša bola puna
raspet Hrvat na pragu
propetoga Krista moli.

Moli milost neba
umom srce drži
Isus utjeha mu
bol njegove patnje
kaplje istom krvi.

Trinaest stoljeća dugih
križ Hrvat u ruci drži
taj isti križ teški
s kojeg Isus je skinut
pred njegovo propeće
svi će stići.

Moli zaklana djeteta mati
moli beskućnik u boli
mole starci bez moći
mole svi ucviljeni
zajedno mole svi Hrvati.

Selo nam ruši i pali
razara voljeni grad
domovinu nam otima
jedinu
zvjerinji susjed bezumni.

Srce nam puca, al' kuca
Hrvatsko, majčice draga,
ne da te nikome
tvoj sin
spreman je ginuti za te!

Mate Ajduk, Šibenik

Na slici: Raspelo koje su četnici strijeljali, u svijetu već poznato kao Vukovarski križ, prognanici su nosili pred Papu u Rim, a na povratku narod ga je u Dubrovniku častio kao na Veliki petak.

**Usta moja opjevajte sretno svršen slavljeni boj.
Znamen križa proslavljajte uzdižući jasni poj,
Kako Isus žrtvova se, žrtvom spasi narod svoj.**

(Iz liturgijske himne sv. Križu)

DOPISI

U ovoj rubrici objavljujemo različite aktualne dopise čitatelja, ne usvajajući time njihove stavove.

Nimalo suvišna pitanja

Bilo bi dobro u Žz objaviti gdje se sve po Njemačkoj liječe naši teški ranjenici jer među izbjeglicama osobito iz Vukovara Osijeka i Vinkovaca ima njihovih znanaca i susjeda koji bi ih rado pohađali. Bila bi utjeha za jedne i za druge.

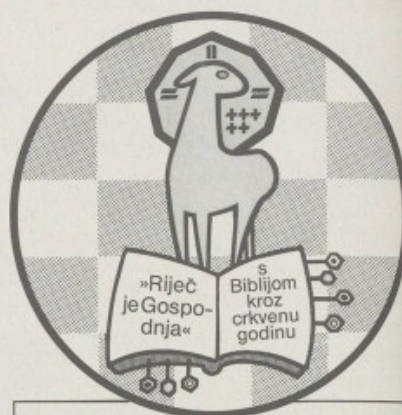
Možete li barem nagovijestiti kamo će se vraćati ovoliki prognanici? Što u svemu tome može doista pomoći Crkva?

Je li moguće nekako uskladiti tolika skupljanja za ugroženu Hrvatsku i žrtve rata? Zar je mudro da iz iste kuće svako dijete šalje jednaku molbu za pomoć pa se tolika pisma odnosno molbe nađu kod istih njemačkih poduzeća koja su nam

već darovala na tisuće maraka. Darovatelji onda moraju zaključiti da u nas sva djeca zaista ne znaju što se u obitelji radi, što se dobiva i kako se dijeli. Zar ne bi za pokrajinu kao što je Hessen sav rad za pomoć Hrvatskoj trebao usklađivati jedan centar s jednim odborom i jednim bankovnim računom.

Htjela bih zamoliti svih kojih se to tiče i koji su na bilo koji način odgovorni neka se zbog brzine događanja sva prikupljena pomoć, također novčana odmah dijeli. Također mislim da bi za hrvatsku privredu bilo mnogo bolje da nam domaća poduzeća živnu od naših novčanih doprinosa nego da taj novac ovdje neorganizirano trošimo za predmete, odnosno darove koji mogu biti i nevažni ili čak suvišni. Oprostite ako sam dosadna. **s. Božena**

(Uopće niste dosadni, samo nam je žao što Vam mi ne možemo odgovoriti ni odlučiti. Objavljujemo neka odgovorni čuju. – uredništvo)

Prvi put u povijesti Susret hrvatske katoličke mladeži iz Njemačke i domovine s velikom biblijskom olimpijdom 29.–31. svibnja 1992. u Zagrebu i Mariji Bistrici.

Kako nas Nijemci vide

U ovo doba zauzimanja za suverenu Hrvatsku nama Hrvatima u Njemačkoj važno je znati što o nama misle i kako se prema nama odnose njemački sugrađani.

Kad je riječ o vjerskim zajednicama, većina katolika, vjernika i svećenika, sklona je našem narodu – što je plod djelovanja naših svećenika i stava Svete Stolice. Evangelici su pak prema nama dosta distancirani i kritični. Tome je više razloga:

Evangelici nas uglavnom smatraju krajnje intolerantnima, konzervativnim i kratkovidnim katolicima koji bez razmišljanja služe vatikanskom centralizmu – što je njima strano. Osim toga u njihovim smo očima prikazani kao genocidan, fašistoidan i šovinistički narod. No nama je najvažnije znati da Evangelička Crkva surađuje na vjerskom području sa Srpskom Pravoslavnom Crkvom u Njemačkoj, tako da i ne možemo s te strane očekivati drugačija mišljenja. No iz toga ne smijemo zaključivati da je Evangelička Crkva naš neprijatelj, nego su oni samo krivo izvješćeni i zadojeni predrasudama.

Pogledajmo zatim kako na hrvatska pitanja gledaju različiti slojevi njemačkog društva. Treba reći da se svi slojevi – više niži nego viši – strahovito boje da ne bi opet Savezna Republika Njemačka – osim financiranja istočno-njemačkog, poljskog, češkoslovačkog, mađarskog, slovenskog, „sovjetskog“ razvitka i ponovne izgradnje nekoć komunističkih zemalja – morala još davati novac za ponovnu izgradnju srušene Hrvatske. Zato nemaju razumijevanja za nas i naše muke. U takvom je ozračju lak posao onima koji

među Nijemcima žele izazvati protuhrvatsko raspoloženje.

Promotrimo i odnos različitih njemačkih političkih stranaka prema Hrvatima. Desne stranke što se označuju kao konzervativno-kršćanske se glasno izjašnjavaju kao prijatelji hrvatskoga naroda i doista se za nas zauzimaju – što nam ponekad može pričinjati i poteškoće. Donedavno pak istaknuti čelnici tih stranaka jedva su znali za Hrvatsku. Razlog te promjene neki pronalaze u ekonomskom interesu naših domaćina za trgovanje sa Slovenijom i Hrvatskom. Nije na odmet upozoriti da je Berlin zračno jednako daleko od Münchena i Stuttgarta kao i Zagreb (oko 500 km). Ima mišljenja da su to razlozi zbog kojih se strankama CDU i CSU pridružuje i FDP (liberali).

Koji su pak razlozi da ovdašnju ljevicu, SPD i dijelom Zelene, ne možemo smatrati svojim političkim prijateljima? Evo tih razloga:

1. Birači SPD-a su uglavnom evangelici i pripadnici manje imućnih slojeva.
2. SPD tradicionalno surađuje sa sindikatima koji su okupljeni u DGB-u (Njemački sindikalni savez) u koji je odavno uključen veliki broj Srba i tzv. jugovića koji su zauzeti za promicanje hrvatskih stavova.
3. SPD igra važnu ulogu u Socijalističkoj internacionali kojoj je predsjednik Willy Brandt, a u kojoj je i stara Miloševićeva komunistička partija Srbije – kako god se sada zvala.
4. SPD je ideološki protiv nacionalizma (odnosno šovinizma ili nacizma) zbog njemačkog povijesnog iskustva od 1933.

do 1945., pa se neće sama po sebi približiti onima koje smatra nacionalistima.

5. Znatni broj političara te partije su Židovi koji ne žele da bi se pojavila država poput NDH.

6. Hrvatski ovdašnji i domovinski političari nisu dosad ni pokušali iskreno se približiti i produbiti postojeće slabe veze sa SPD, što je učvrstilo misao da smo svi mi konzervativni, isključivi nacionalisti i slično.

7. Iseljena Hrvatska nema pravi spektar političkih stranaka, odnosno prave ljevice u kojoj bi SPD i Zeleni mogli naći prihvatljiva sugovornika.

Kako riješiti to mnoštvo problema?

Svevažeg rješenja doista nema, ali ima nekoliko pravila kojih bi se trebali pridržavati:

– Moramo već jednom naučiti taktički misliti i djelovati.

– Napokon trebamo početi i nikada ne prekinuti dijalog s Evangeličkom Crkvom, SPD-om, Židovima i svima onima koji su o nama neupućeni ili jednostrano upućeni; također upotpuniti spektar političkih stranaka koji je potreban za cjelovitu demokraciju.

– Trebamo dokazati da ne tražimo mislostinju, nego pomoć za samopomoć. Da bismo to mogli, treba nam djelatna mreža veza i susretanja s važnim i istaknutim njemačkim osobama.

– Naše se političke stranke trebaju razlikovati, ali se ne smiju uzajamno ponižavati i iscrpljivati u uzajamnim sukobima.

Na kraju jedna narodna:

„Bože čuvaj me od prijatelja – od neprijatelja i sam mogu!“ **Hrvoje Horvat**

IZ UREDNIŠTVA

Dragi čitatelji,

Sovim brojem „Žive zajednice“ ulazimo u korizmu. To je osobito važno razdoblje crkvene godine. Treba ga iskoristiti za bolje i sustavnije upoznavanje sa Svetim Pismom i to slijedom biblijskih ulomaka što se čitaju svake nedjelje. Nadamo se da svi pomno vadite iz „Žive zajednice“ četiri stranice na obojenom papiru u sredini, da ih praktično savijete i čuvate za sve četiri iduće nedjelje. Nije teško, a vrlo je korisno kod kuće to čitati, sam ili zajedno s članovima obitelji. Ako tim tekstovima iskreno pristupite, ako ih zaželite ozbiljno shvatiti, javljat će vam se odmah mnoga pitanja. Nemojte se skanjivati, nego sva takva pitanja pribilježite i pošaljite ovom uredništvu. Nastojat ćemo u idućim brojevima bolje i opširnije tumačiti. Ovaj put smo u rubrici „Dopisi“ objavili dva originalna pisma u kojima ćete možda naći i neobičnih mišljenja s kojima se ne slažete. Tu je, naime, osiguran prostor za različita mišljenja — da potaknu i druge na razmišljanje. Pišite i vi. Naravno da ne objavljujemo dopise koji bi sadržavali osobne uvrede, koji bi bili dugački ili bi pisali o nečemu što nije u vezi s našim područjem zanimanja. Primijetit ćete da nismo ispunili obećanje o objavljivanju vaših pitanja i naših odgovora o različitim pitanjima ljudskog i kršćanskog života. Pitanja su stigla, odgovori su napisani, ali opet nismo našli mjesta. Idući put moramo održati riječ.

Od ovog broja pravica iz Ministarstva iseljeništa tumači nove hrvatske zakone koji su posebno važni za Hrvate izvan domovine.

Glede križaljke, ona je opet nagradna. Potrudite se ponovno. Ispunjavajući križaljku, mnogo toga možete naučiti. Što niste znali, naći ćete u svakom idućem broju riješeno. Primamo pisma sa zahtjevima da više pišemo o prilikama u domovini. Ne odbijamo, ali držali smo da ste izravno izvješćivani putem hrvatskoga tiska, radija i televizije. Crkvena pak mišljenja prenosi vam, među ostalim, „Glas Koncila“. No, „Živa zajednica“ morat će ipak donositi kako se sve to odražuje na život Hrvata izvan domovine. Pišite nam, prigovarajte, savjetujte.

Urednik

Savezni kancelar Helmut Kohl Hrvatskom naddušobrižničkom uredu

BUNDESREPUBLIK DEUTSCHLAND
DER BUNDESKANZLER

Bonn, den 25. Januar 1992

Herrn
Pater Bernhard Dukic
Kroatisches Oberseelsorgeamt
in Deutschland
An den Drei Steinen 42

6000 Frankfurt am Main 50

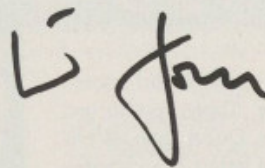
Sehr geehrter Pater Dukic,

für Ihr freundliches Schreiben vom 15. Januar 1992, in dem Sie die Aufnahme diplomatischer Beziehungen zwischen der Bundesrepublik Deutschland und der Republik Kroatien am 15. Januar würdigen, danke ich Ihnen herzlich.

Die von mir geführte Bundesregierung verfolgt mit ihrer Politik gegenüber der Republik Kroatien das Ziel, dem sinnlosen Blutvergießen und dem Leiden vieler unschuldiger Menschen ein dauerhaftes Ende zu setzen. Die Tatsache, daß die deutsche Anerkennung und die Aufnahme diplomatischer Beziehungen uns diesem Ziel nähergebracht haben, erfüllt mich mit großer Befriedigung.

Seien Sie versichert, daß die Bundesregierung auf dem eingeschlagenen Weg fortfahren und die Zusammenarbeit mit Kroatien weiter ausbauen wird.

Mit freundlichen Grüßen

Poštovani oče Dukiću,

srdčno zahvaljujem na Vašem prijateljskom pismu od 15. siječnja 1992. u kome odajete priznanje uspostavi diplomatskih odnosa između SR Njemačke i Republike Hrvatske.

Savezna vlada, kojoj sam na čelu, svojom politikom prema Republici Hrvatskoj ima za cilj trajnu obustavu besmislenog prolijevanja krvi i patnji mnogih nedužnih ljudi. Ispunja me velikim zadovoljstvom činjenica da nas je njemačko priznanje s uspostavom hrvatskih odnosa približilo tom cilju.

Budite uvjereni da će savezna vlada i dalje ići zacrtanim putem i dalje razvijati suradnju s Hrvatskom.

Uz prijateljski pozdrav

OKOM VJERE DUBLJE I DALJE

Slavlje hrvatskoga Izlaska

● Na spomen međunarodnog priznanja slobodne i neovisne hrvatske države trebali bismo svake godine 15. siječnja slaviti kao hrvatsku Pashu odnosno hrvatski Izlazak u slobodu.

Stari Tobija – kako opisuje starozavjetna knjiga nazvana njegovim imenom – bio je od očaja oslijepio. Kako i ne bi u tuđini, u ropstvu, progonstvu i siromaštvu! Nismo li i mi Hrvati u početku suvremenog velikišrpskog nasrtaja na našu zemlju bili tako na rubu očaja bez nade, bez vojske, bez oružja, bez izgleda u pobjedu pravednosti? Stari Tobija u ono doba poslao sina Tobiju dalekom rođaku po novac što mu ga je taj dugovao. I krenuo sin na put ali ne sam, nego s čovjekom kojega je kao slučajno našao, a bio je to zapravo od Boga mu poslani anđeo Rafael. Otišao sin po novac, a vratio se sa ženom, blagom i lijekom za očeve oči. Tako lijepa i sadržajna biblijska pripovijest.

Tijekom došašća tumačio sam vjernicima tu knjigu Staroga zavjeta, „njome se tješio u teško i kritično doba, u njoj uživao. Tražio sam u njoj odgovor, za sebe, za svoj narod, za ovaj trenutak. Shvatio sam: „treba, poći po novac“, treba raditi, kretati se, boriti se, ne očajavati – treba biblijski djelovati. Inače bi nastupila sljepoća.

I gle sličnosti: Hrvati pošli tražiti konfederaciju, kao što je Tobija pošao po novac, a dobili državu. Doista, nije još sva oslobođena, ali svi su uvjeti za to stvoreni. Neki će možda opet kukati tražeći razloge za nezadovoljstvo, ali san postaje javom. I Hrvate je na mukotrpnom putu pratila Božja pomoć kao Rafael Tobiju. On se vratio sa ženom i blagom, Hrvati s državom. I doista obogaćeni stekli su slogu, povjerovali u vlastitu sposobnost, u pobjedu dobra. To naše blago – naše ratno iskustvo – nitko nam ne može oduzeti. Nikoja ga inflacija ne može obezvrijediti. Nema mu cijene. Stoga bi trebalo u svoj budućnosti slaviti tu uspomenu, kao što su Izraelci slavili.

Izlazak iz sužanjstva egipatskog. To im je postalo svakogodišnje slavlje pashalne gozbe. Time su čuvali zahvalnost, ono najčovječnije, utvrđivali se u spoznaji da je čovjek upućen na Boga i brata čovjeka, da život nema od sebe, da sloboda nema cijene. To bi naše slavljenje 15. siječnja trebalo biti slavlje zahvalnosti, a ne širenje mržnje – kakva su bila slavlja u komunističkom društvu. Mržnjom su se napajali da bi se održali na vlasti, a ta ih je mržnja i pomela s pozornice svijeta.

I biblijska Knjiga Izlaska – druga po redu u Svetome Pismu – trebala bi postati našim svakodnevnim štivom. Mogli bismo u njoj pronalaziti i osobni i narodni put za izlazak u slobodu. I način kako svladati sve poteškoće. Ondje se lijepo vidi kako se mnoštvo zna ponašati u poteškoćama, kako lako odstupa od prvotnih ideala. A svaki komad kruha koji blagujemo, svaka čaša vina u kome uživamo trebali bi nas podsjećati da smo bili robovi i da nas je Bog oslobodio.

Svakogodišnje slavljenje 15. siječnja kao slavlja hrvatskoga Izlaska bio bi tako način da se liječe rane što ih je nacional-

no biće zadobilo u predugom robovanju; da negujemo dobro, a ne da poput komunista stalno vodimo rat protiv neprijatelja. Za Crkvu u Hrvata bila bi to prilika da uči čitati znakove vremena kako bi spoznavala svoju pravu ulogu u suvremenom društvu.

U toj knjizi stoji uputa kako budućim naraštajima prenositi spomen Izlaska:

„A kad te sutra zapita tvoj sin: što su te upute, zakoni i uredbe što ih je Jahve, Bog naš, vama propisao – kaži svome sinu: Bili smo faraonovi robovi u Egiptu, ali nas je Jahve izveo iz Egipta jakim rukom... I naredio nam je Jahve da sve ove naredbe vršimo u strahopoštovanju prema Bogu svome, da bismo uvijek bili sretni i da živimo kao što je to danas.“ (Pnz 6, 20–21.24).

Tako nekako trebali bismo i mi svake godine na dan toga slavnoga spomena tumačiti budućim naraštajima: Bili smo roblje u državi što se zvala Jugoslavija – ali nas je Gospodin Bog naš izveo iz te tamnice.

Da bismo uvijek bili sretni i da živimo!

Mata Kljajić

AACHEN – na stotine aachenskih Hrvata okupilo se 15. siječnja navečer u crkvi sv. Petra na zahvalno bogoslužje povodom međunarodnog priznanja Republike Hrvatske. U prigodnoj propovijedi je naš tamošnji dušobrižnik fra Mato Kljajić, bosanski franjevac, izrazio hrvatsku zahvalnost Bogu, Nijemcima i njemačkim biskupima. Bilo je to za aachenske Hrvate slavlje Izlaska – kao kad je ono Izrael u 13. stoljeću prije Krista prešao iz ropstva kroz Crveno more u slobodu. . Foto: Marijan Božić

Genocid – zločin protiv čovječanstva u prošlosti i danas

Genocid – označen kao zločin protiv čovječanstva – obuhvaća nedjela učinjena s namjerom da se potpuno ili djelomično unište narodne, etničke, rasne ili religijske ljudske skupine. Pojam obuhvaća sva razbojstva protiv čovječnosti: ubojstvo, istrebljenje, mučenje, porobljavanje, protjerivanje ljudi iz njihova zavičaja ili domovine, zlostavljanje ratnih zarobljenika, ubijanje talaca, pljačka javne i privatne imovine, namjerno razaranje gradova i sela, kulturnih spomenika, vjerskih hramova, crkava, bolnica, škola.

Čim je žrtva ljudsko biće, svaki je zločin velik. Jer svaki je čovjek neizmjerljivo vrijedan, i svaki napad na osobu je razbojstvo. Drugi vatikanski koncil u dokumentu „Radost i nada“ uči: „Svaka diskriminacija u temeljnim pravima osobe na društvenom ili kulturnom području, ili zbog spola, rase, boje kože, društvenog položaja, jezika ili religije, mora se prevladati i ukloniti jer se protiv Božjeg naumu“ (GS 29). Bog od nas očekuje da svaki bude za svakoga odgovoran, ali će svaki odgovarati samo za vlastitu krivnju. Genocida ima na svijetu otkako je čovjeka – od Kaina do Miloševića, do fašističkih odnosno četničkih zločina nad hrvatskim, mađarskim i srpskim žiteljima Republike Hrvatske, nad njihovom prirodnom i kulturnom baštinom.

Stari Rimljani nisu „barbarskim“ narodima donosili samo svoju kulturu i civilizaciju nego su nad njima vršili i nezapamćene zločine. Kršćansko oduševljenje za oslobađanje Svete zemlje od Seldžaka u srednjem vijeku bilo je od gramzljivih križarskih vojskovođa i Venecije zlorabljeno za osvajanje, pljačkanje i ubijanje civilnog stanovništva u Zadru, Carigradu, Jeruzalemu i svoj Palestini.

I sami su kršćani počinili mnoga zla u vjerskim ratovima i progonima. Strahote su doživjeli muslimanski Mauri u Španjolskoj, mnogi pokolji i progonstva pogodiše Židove od Španjolske preko Njemačke i Poljske do Rusije i prije

strahota sabirnih logora u 20. stoljeću. Katoličke Irce pogodiše nebrojena zlodjela engleskog krvnika Cromwella u 17. stoljeću. Još veće strahote prepatiš Irci sredinom 19. stoljeća za velike gladi od koje je pomrlo više stotina tisuća ljudi, a engleski okupatori uskratili su svaku pomoć.

Pred neslavnu propast osmalijskog carstva godine 1918. Turci godine 1915. počinili strašne zločine nad kršćanskim Armencima kojih je tada stradalo oko milijun i pol. Kurdima se u naše doba događaju slične strahote.

Od svih naroda u sada već bivšem socijalističkom „carstvu Zloga“ najveći genocid doživješe Ukrajinci. Samo u doba holokausta gladi 1930. do 1932. umrije u Ukrajini od strašne gladi i progona oko 7 milijuna ljudi. Ruski nobelovac

i fašistički četnici vrše nad Hrvatima genocid koji je već nadmašio sve što su isto takvi srpski fašisti učinili zla nad Hrvatima u doba drugog svjetskog rata kao i sve poslijeratne zločine jugokomunista. U zaslepljenoj mržnji oni ne zatiču samo hrvatskoga čovjeka nego i sve što je taj čovjek stvorio tijekom stoljeća, sve što svjedoči o njegovu postojanju. Žele nam, kako piše J. Šaškor „barbarstvom slomiti duh, od nas učiniti narod robova, poniziti nas tako da se više nikad ne usudimo poželjeti slobodu“. Ali prevarili su se. Hrvatska mladost svojom hrabrošću od Vukovara do Dubrovnika obnavlja najsvjetlije tradicije svojih predaka.

Srpski agresori opravdavaju svoje zločine osvetom za ustaške zločine u drugom svjetskom ratu, kao da se nisu više-

Na zagrebačkom Trgu bana Josipa Jelačića Hrvati već mjesecima ističu poziv plavim kacigama. Kad dodu hoće li to biti ispunjenje očekivanja?

Aleksandar Solženjicin u svom potresnom djelu „Arhipelag Gulag“ bilježi da je od 1917. do naših dana komunistička strahovlada pobila više desetaka milijuna ljudi.

Hrvatski narod se baš u naše doba suočio sa stvarnom opasnošću da bude uništen, izbrisan iz povijesti. Srpska vojska

struko osvetili za sve što je bilo i još više za ono čega nije bilo.

Suočeni s genocidom u njegovu najstrašnijem izdanju protiv svog vlastitog bića, Hrvati moraju preživjeti, pobijediti i ne podleći mržnji. Snažna solidarnost koja se upravo probudila i povezala sve Hrvate u domovini i inozemstvu, osobito u skrbi za one koji su u ratu sve izgubili, svjedoči da je narod zreo i da neće ponovno upasti u slabosti i pogreške koje su mu u prošlosti priječile da se pred Europom i svijetom pojavi kao samostaleni odrastao narod.

Jura Planinc

„Pravedan mir znači da se svi prognani moraju vratiti u svoje domove, da oni koji su umjetno naseljeni u tuđe kuće radi mijenjanja etničke slike, budu otjerani, da se utvrdi realna šteta i kazne ratni zločinci.“

Dr. Savka Dapčević Kučar
u Osijeku, 5. siječnja 1992.

FRANKFURT

Veliki njemački novinar
– slavi 60. rođendan

Stručno, hrabro, objektivno

Johann Georg Reißmüller, vrlo istaknuti njemački novinar svjetskoga glasa, suizdavač vrlo uglednih novina „Frankfurter Allgemeine“ slavi 20. veljače ove godine svoj 60. rođendan. Već godinama on vrlo stručno i pozorno prati sva zbivanja na tlu bivše Jugoslavije. Njegovi objektivni i hrabro odmjereni članci, često na naslovnici spomenutih novina označeni kraticom **Rm.** uvelike su pridonijeli poznavanju istine i o hrvatskim pitanjima.

Rođen prije 60 godina u Leitmeritzu u današnjoj Češkoj, odonud je protjeran 1966. u Vorpommern. Kao gimnazijalac došao je u sukob s komunistima, te je 1950. prebjegao u zapadni Berlin. Nastanio se u Tübingenu i posvetio se studiju političkih i pravnih znanosti. Od 1956. javlja se u uglednom tübingenskom časopisu „Juristenzeitung“. Doktoriravši godine 1958. o ustavnim odrednicama ljudske slobode, sve se više posvetio političkom novinarstvu. Od travnja 1961. radi za „Frankfurter Allgemeine“. Od 1967. do 1971. bio je izvijestitelj iz Beograda, gdje je imao prilike izbliza upoznati i hrvatske nevolje. Od travnja 1974. je suizdavač Frankfurter Allgemeine.

Naše uredništvo, izražavajući osjećaje svojih čitatelja i još šire hrvatske javnosti, čestita rođendan velikom svjedoku istine u suvremenom svijetu, želeći mu Božji blagoslov za dobro zdravlje i uspjeh u djelovanju.

BAYREUTH Radosna sloga različitih

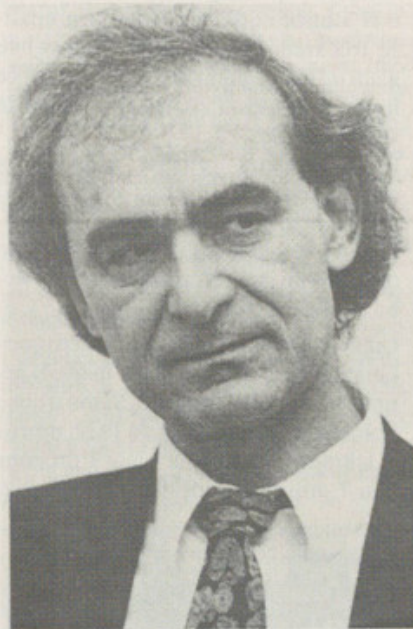
U prostorijama staračkog doma St. Martin, gdje se i misa slavi, proslavili smo krajem siječnja međunarodno priznanje hrvatske državnosti. Uz sarmu i pečenicu zajedno su se našli naši vjernici iz Republike Hrvatske i Republike Bosne i Hercegovine s njemačkim prijateljima. U veselju je sudjelovao, održavši i referat o povijesnim zbivanjima u Hrvatskoj i svećenik Ivan Vargec koji k nama dolazi iz Bamberg. U uspjehu ove male proslave, a velikog veselja iskazala se sloga ovdašnjih Hrvata premda potječu iz različitih krajeva obiju naših republika. Svaka obitelj je nečim pridonijela proslavi, te je bilo obilja jela i pića, glazbe i pjesme.

Pavao Mikić

PROSVJEDI

Vješto obmanjivanje javnosti

● Tko zacijelo dobronamjernim njemačkim redakcijama podmeće argumente u prilog Velike Srbije?

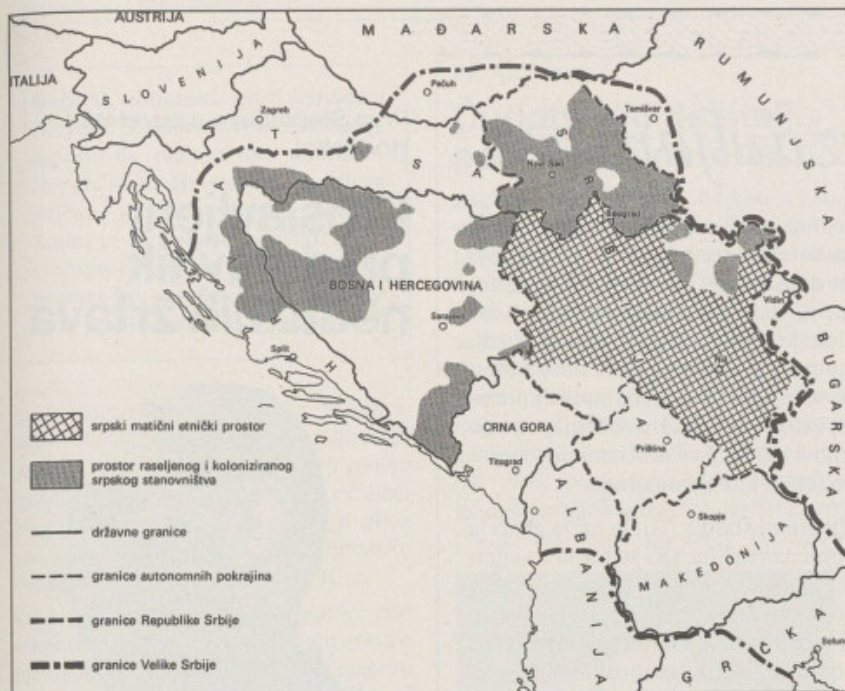
Pater Mato Kljajić: Den serbischen Aggressoren ging es nicht um den Schutz von Minderheiten, sondern um den von hegemoialem Machtdenken gesteuerten Versuch, kroatische Gebiete gewaltsam zu annektieren.

Novine „Aachener Nachrichten“ su 25. siječnja ove godine na istaknutom mjestu na cijeloj str. 4 donijele dragocijeni razgovor, intervju, s tamošnjim hrvatskim dušobrižnikom **fra Matom Kljajićem**.

Intervju je najavljen na prvoj stranici s fotografijom. Fra Mato je imao prilike trijezno i iscrpno izvijestiti njemačke sugrađane o ratu u Hrvatskoj i o odnosima na našem širem domovinskom prostoru. Među ostalim naš je dušobrižnik objektivno napomenuo da u samoj Srbiji, koja toliko inzistira na pravima srpske manjine u Hrvatskoj, živi 150 000 Bošnjaka, (Muslimana) na granici s Bosnom i Hercegovinom, 400 000 Mađara i 2 000 000 Albanaca. „Tko štiti te ljude od mogućih srpskih presizanja?“ – pita fra Mato?

No, urednici su članak ilustrirali zemljovidom bivše Jugoslavije na kome su različito iscrtana područja koja nastavaju razni narodi. Ovdje prenosimo tu kartu „Die Völker Jugoslawiens“. Naš dušobrižnik nije mogao znati što će se uz njegov intervju prilijepiti. Vjerojatno ni urednik nije ništa zla pomislio. Tu istu kartu objavili su posljednjih mjeseci razni njemački časopisi. Netko ju je u pravi čas dostavio na prava mjesta. Na njoj su hrvatska i muslimanska područja smanjena, srpska povećana. Gotovo do granica sadašnje okupacije. Po toj karti u Baranji i oko Vukovara kao ni u cijeloj Vojvodini Hrvata uopće nema, a Mađari se također ondje ne spominju, nego se nalaze dvije bijele krpice s naznakom „Sonstige“ (ostali). A Mađara ondje ipak ima oko 400 000! Hrvata nema po toj karti ni u Bosanskoj Posavini ni na cijelom

području između Karlovca, Siska i bosanske granice, kao ni u velikom dijelu istočne Like, odnosno Krbave i Dalmatinske Zagore. Nema ih nigdje u Bosni osim nešto u zapadnoj Hercegovini. Albanci su, bez sumnje vrlo promišljeno, označeni vodoravnim crtama koje samo vrlo pažljivo oko razlikuje od onih kojima su označeni Srbi. Na području Crne Gore nema po toj karti Albanaca, a Muslimani na Sandžaku sasvim su odvojeni od bosanske granice. Karta je očito tako vješto risana da može poslužiti kao dokumentacija onima koji za Srbiju traže istočnu Slavoniju i gotovo sva sad okupirana područja u Republici Hrvatskoj te najveći dio Bosne i Hercegovine.

Što se može u takvim slučajevima? Bilo bi nepravdno okrivljivati njemačke urednike. Vještirim propagatorima srpstva nema smisla zamjeravati što su bili brzi, jer to bi značilo hvaliti ih za vještinu. Preostaje nam nadati se da će informativne službe napokon međunarodno priznate Republike Hrvatske početi brzo i stručno i ovlašteno snabdijevati sve agencije, uredništva i biblioteke širom svijeta točnim podacima. Ne smije se čekati da to oni sami traže kad im bude trebalo, jer će u tom slučaju zacijelo posegnuti u svoje kartoteke koje su srpski informatori već snabdijeli svim podacima.

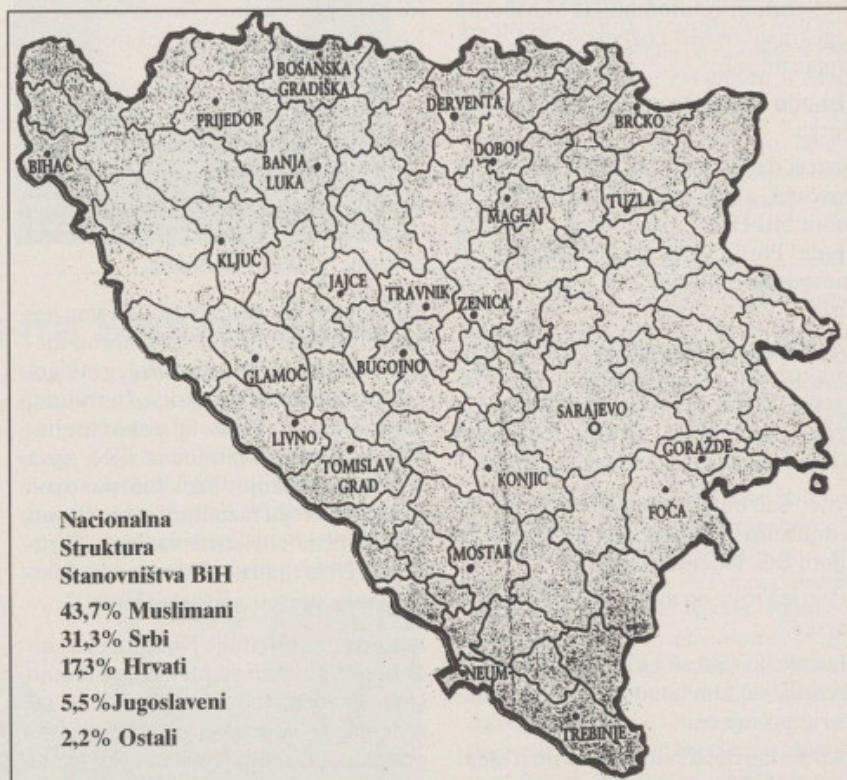
Vrijedilo bi da se u svim njemačkim drugim uredništvima našla npr. takva karta iz knjižice „Hrvatska između rata i samostalnosti“ koju je 1991. izdala Hrvatska sveučilišna naklada. Tu se lijepo vidi srpski matični prostor na kome su Srbi u povijesti živjeli i prostori na kojoj su se raseli-

li i naselili slijedeći uglavnom granice turskih osvajanja.

Za informaciju donosimo i zemljovid Republike Bosne i Hercegovine kako ga je u kalendaru-rokovniku za ovu godinu objavio vlč. Anto Baković. Tu se lijepo vidi nacionalna struktura stanovništva BiH, a posebno je istaknut podatak da je poslije rata uslijed raznih pritisaka 750 000 Hrvata moralo napustiti svoja stara ognjišta na području te republike. U pola stoljeća hrvatski narod u Bosni i Hercegovini je prepolovljen. Ne bi li i ti koji su ondje rođeni i još žive imali pravo odlučivati o sudbini te republike?

Iznoseći ova upozorenja, mi se kao predstavnici Crkve u Hrvata ne zauzimamo ni za koje konkretno političko rješenje. O sudbini republike BiH trebaju zakonito odlučiti njezini državljani bez razlikovanja po vjeri i naciji. Želimo samo upozoriti na zapreke koje zamućuju pogled svjetskoj javnosti kad je riječ o tim pitanjima.

Živko Kustić

Hrvata danas u BiH ima 17,3% uz važnu napomenu da je prema referatu O DEMOGRAFSKOM POLOŽAJU HRVATA U BiH kojeg je održao don Anto Baković na Osnivačkoj Skupštini HDZ za BiH u kolovozu 1990, da je od 1941 uslijed ratnih pustošenja hrvatskih sela od strane četnika, kao i posijeratne antihrvatske politike komunističkih vođa, da je od 1945 pa nadalje oko 750 000 Hrvata bilo prisiljeno na razne načine napustiti vjekovna ognjišta na tlu BiH.

To je točno oko 17% od sadašnjeg broja pučanstva BiH i od sadašnjeg broja Hrvata u BiH. To znači da je hrvatski narod u pola stoljeća u BiH točno prepolovljen. To se nije dogodilo nigdje i nikome u Europi.

PUTOSITNICA

Radost CRO državljanstva

Bio je zimski dan, sve ceste u Njemačkoj pune leda, a ipak sam morao poći iz Bad Uracha na službeni put u lijepi austrijski gradić Hallein, autoputem preko Ulma prema Salzburgu. Radio u autu bio je stalno uključen zbog izvještaja o stanju na cestama, ali najviše smo slušali vijesti o priznanju Hrvatske. Moj suvozač bio je Nijemac, rođen u jednom selu na Albu gdje i sada živi. Još prije pola godine nije znao ni što je Hrvatska ni gdje se nalazi. Znao je samo da sam ja Hrvat i katolik, ali sam mu ipak bio nekakv Jugoslaven iz okolice Zagreba. Zato sam bio ugodno iznenađen shvativši koliko je taj Nijemac posljednjih mjeseci naučio o Hrvatima i Hrvatskoj.

Pretjecali smo automobil iz Maribora s registracijom MB i oznakom YU, a Nijemac mi reče:

„To nije Hrvat, to je Slovenac iz Marburga.”

Vozeći dalje pretjecali smo jednog Čakovčana, a moj suvozač primjeti da to mora biti Hrvat samo nezna iz kojega grada. Poslije smo pretekli automobil mostarske registracije, a moj Nijemac kaže:

„Za ovog neznam odakle je. Piše MS i ima oznaku YU. Mislim da nije iz Hrvatske. Znam da Hrvati ne stavljaju na svoje automobile oznaku YU nego CRO ili su bez međunarodne oznake.”

Prije Salzburga pretjekli smo posljednji auto sa YU oznakom, a s registracijom BG. Nijemac kaže:

„Ovo je Srbin, on mora kući preko Madžarske.”

Nasmješio sam se i nisam ništa rekao. Razmišljao sam o svom suvozaču i njegovoj promjeni.

Oko podne došli smo u Austriju u lijepi gradić Hallein i odsjeli u lijepom starom hotelu drvene izgradnje. Obavivši poslijepodne posao u tvornici koja nas je pozvala, dosta smo se rano vratili u hotel. Nakon dobro prospavane zimske noći sa svježim austrijskim zrakom, za doručkom nas je posluživala osobno

vlasnica hotela. Bila je, naime, srijeda kad hotelsko osoblje ondje ima slobodan dan. Nakon što smo platili na recepciji, vlasnica nam je pristupila s debelom knjigom u koju se upisuju gosti. Nije mi bilo prvi put da se upisujem u takvu knjigu. Prvo treba upisati prezime, zatim ime, datum rođenja, mjesto stanovanja itd. Sve sam ispunio lijepim tehničkim čitkim slovima.

Odjednom stanka. Tijelo mi je prožela neobična vrućina. Oči su postale svijetlije, podigao sam glavu i kratko pogledao njemačkog prijatelja. I njegove su oči bile na meni. Okrenuo sam se opet debeloj knjizi i upisao posljednji podatak i još datum 18. 12. 1991. I potpis. Knjigu sam predao Nijemcu koji me je još uvijek promatrao. Onda se nasmješio, klimnuo glavom i rekao: „Vidio sam, razumijem.”

On me je promatrao onih nekoliko sekundi dok sam hvatao dah da upišem podatak koji je za mene tog časa bio najvažniji. I vlasnica hotela je primjetila, nasmješila se i prijateljski klimnula glavom. I ona je razumjela.

U tih nekoliko sekundi doživio sam nešto veliko što mi je bilo uskraćeno tijekom cijelog mog dosadašnjeg 48-godišnjeg vijeka. Tu slatkoću, tu milinu, tu veličinu, tu radost, taj ponos probudila je u meni samo jedna riječ, nova stvarnost po kojoj sam bio ponovno rođen. To mogu razumjeti samo Hrvati i ljudi slične povijesne sudbine. U rubriku „Državljanstvo” sam nakon kratke stanke upisao: „Kroate (Hrvat)”.

Izraz na licu prijatelja Nijemca i vlasnice hotela govorili su mi kako se raduju što i ja imam ono što oni imaju od rođenja. Te su mi oči govorile da nas priznaju, da znaju tko smo i tko je naš narod. Znaju da su Hrvati oni koji svoju domovinu brane golim životima, oni što svoje automobile označuju slovima CRO, oni koji su uvijek pripadali Europi, koji su već prije 11 stoljeća imali međunarodno priznatu državnost.

Mirko Grahač

Prvo Stepinčevo u suverenoj Hrvatskoj

Proslavljeni predstavnik nedužnih žrtava

Dok se Crkva u Hrvata pripremala po prvi put slaviti Stepinčevo u međunarodno priznatoj suverenoj hrvatskoj državi, Sveta Stolica odlučila je upostaviti diplomatske odnose s Republikom Hrvatskom. Tiskovni ured Svete Stolice je 8. veljače objavio prigodni bilten pod naslovom „Povijest odnosa Hrvata i apostolske stolice od 7. stoljeća do naših dana.” Tu se napokon u jednom tako odgovornom vatikanskom tekstu Kardinal Alojzije Stepinac naziva **slugom Božjim**, što znači da je u tijeku proces za njegovo proglašenje blaženim. Sluga Božji je, naime, u Katoličkoj Crkvi službeni naslov za onoga o kojemu je kanonski otvoren proces za proglašenje blaženim. I kardinal Franjo Kuharić je u govoru nad Stepinčevim grobom u zagrebačkoj katedrali na samo Stepinčevo 10. veljače ove godine upotrijebio za svog velikog prethodnika naslov „Sluga Božji”. Iz toga se može zaključiti da je postupak za proglašenje blaženim zapravo već odavno pokrenut, ali to zbog stanovitih diplomatskih obzira prema vlastima bivše Jugoslavije nije bilo razglašeno. Spomenuti bilten Tiskovnog ureda govori o novoj poslijeratnoj stranici „žalosne i slavne povijesti Katoličke Crkve koja je označena patnjom zagrebačkog nadbiskupa”.

Uoči 32. obljetnice smrti kardinala Alojzija Stepinca Sveta Stolica je uspostavila diplomatske odnose s Republikom Hrvatskom, a njega izričito nazvala slugom Božjim. Zatim je 14. veljače hrvatski Sabor svečano izjavio da je Kardinal bio nepravedno osuđen kao i mnoge žrtve srbokomunističke strahovlade.

kupa sluge Božjega Alojzija Stepinca, neustrašiva branitelja Božjih i ljudskih prava, nepravedno osuđena na 16 godina uzništva". Bilten ističe da je kardinal Stepinac u prvom redu osuđen zbog „odlučna odbijanja da osnuje hrvatsku nacionalnu Crkvu odvojenu od Rima“.

O Alojziju Stepincu nema, dakle, više nikakve dvojbe. Rim i svijet znaju istinu o njemu, njegovoj domaćoj Crkvi i njegovu narodu. Vjernicima Crkve u Hrvata preostaje zadatak što bolje upoznati njegov život, nauk i djelo, kako bi po njegovu primjeru služili dobru svoga naroda u ovo novo doba, kad je ostvarena jedna od najvećih Stepinčevih želja: suverena i u svijetu priznata hrvatska država. ■

Fra Ante u mladim danima

27. Antićevo

Čudotvorni tješitelj poniženog naroda

Baš onih dana kad je nadbiskup Alojzije Stepinac godine 1946. uhićen i osuđen, iz Makarske je u Zagreb preselio drugi budući hrvatski blaženik **fra Ante Antić**. Došao je gotovo neprimijećen u franjevački samostan uz zagrebačko svetište Gospe Lurdske, ali je crkva u Zagrebu a zatim i u cijeloj Hrvatskoj ubrzo osjetila njegovu prisutnost. Kad je iz Zagreba nasilno uklonjen Alojzije Stepinac koji je bio znak posljednje nade poniženom hrvatskom narodu Bog je u taj isti Zagreb poslao fra Antu da bude čudotvorni

tješitelj tog istog naroda. Fra Ante je godinama bio odgojitelj mladih franjevača u južnoj Hrvatskoj, a tada se proćuo kao savjetnik i pomoćnik u svim životnim nevoljama. Ispovjednik i duhovni vođa neobičnih i mimonaravnih sposobnosti molitelj koji je više puta uspio izazvati i čudo. Premda nije imao prilike družiti se sa zatočenim Kardinalom, njih su dvojica očito bili trajno duhovno povezani. Te će malo nakon Kardinalove smrti fra Ante slati ljude neka se mole po zagovoru Alojzije. Majci jedne mlade bolesnice je rekao: „Recite svojoj kćeri da joj fra Ante poručuje da će ozdraviti i neka se moli Kardinalu i neka mu reče da je fra Ante rekao da je mora ozdraviti.“

Crkveni proces za proglašenje blaženim sluge Božjeg o. Ante Antića službeno je otvoren 17. studenog 1984. On je umro u Zagrebu 4. ožujka godine 1965. Proživio je dakle u Zagrebu za Crkvu najteže godine od Stepinčeva uhićenja i osude do pred završetak Drugog vatikanskog koncila. Fra Antino ne raspadnuto tijelo je 15. prosinca 1970. iz groba na Mirogoju preneseno u crkvu Gospe Lurdske u Zagrebu u ulici Kralja Zvonimira. I ondje pohranjeno u veliki kameni sarkofag.

Vjernici molitelji svakodnevno dolaze, šapću mu kao nekada u ispovjedaonici, upisuju molbe i zahvale u veliku spomenknjigu.

Posljednja sjednica fra Šimuna Šipića

Profesor moralne teologije u franjevačkoj bogosloviji i donedavno provincijal franjevačke Provincije Presvetoga Otkupitelja **dr. fra Šimun Šipić** bio je vrsni poznavatelj života i djela sluge Božjega Ante Antića i promicatelj njegova štovanja. U nedjelju 26. siječnja ove godine sudjelovao je na godišnjem susretu suradnika Vicepostu-

lature za proglašenje blaženim sluge Božjeg fra Ante Antića. Kovali su se planovi za buduće proslave i prigodne simpozije o fra Anti. Nitko od nazočnih nije mogao slutiti da će fra Šimun vrlo brzo preseliti u fra Antino društvo. Ujutro 3. veljače iz Splita se širom svijeta od samostana do samostana i od misije do

Sastanak u Vicepostulaturi u Zagrebu. Za stolom lijevo: s. Asunta, dr. fra Pavao Žmire, isusovac dr. Rudolf Brajčić. Za stolom desno (s lijeva na desno) fra Pavao Vučković, prof. Ante Sekulić, kapucin dr. Hadrijan Borak, prof. fra Gabrijel Jurišić i dr. fra Šimun Šipić koji je malo zatim preminuo.

misije u kojima djeluju njegova redovnička subrača pronijela vijest da je fra Šimun te noći preminuo. Marljivi djelatnik i tihi mislilac nikome nije bio na smetnji: Jednostavno je na svijećnicu pošao na spavanje, i u snu mu je srce prestalo kucati.

Na spomenutoj sjednici s više izabranih promicatelja fra Antine proslave, fra Šimun je posebno isticao izvornu i jednostavnu, moglo bi se reći starokršćansku duhovnost fra Ante Antića. Rijetko je među njegovim suvremenicima, odgojiteljima mladih redovnika naći čovjeka koji bi u razgovorima i brojnim pismima tako jednostavno i uporno govorio o Presvetom Trojstvu! **Fra Šimun Šipić** bio je rođen u Vedrinama 17. srpnja 1932. Školovao se zatim u Sinju i Zagrebu. Stupio u franjevački red i 1955. položio svečane zavjete i postao svećenikom 1958. Bio je kapelan u Drnišu, a doktorom teologije postao je na Katoličkom bogoslovnom fakultetu u Zagrebu 1965. Predavao je u Makarskoj moralnu teologiju, bio je magistar, gvardijan, definitor, urednik „Službe Božje“, a od 1982. do prošle godine provincijal. ■

WASSERBURG/Inn

Nitko više ne kaže da govori „jugoslavenski“

Kad stranac dođe u Wasserburg na Innu, odmah će primijetiti, da je došao u jedan od najstarijih gradova ovog dijela Bavar-ske. Prije četiri godine proslavio je ovaj, Innom opasani, gradić svoju 850. obljet-nicu. Geolozi tvrde, da je Wasserburg po svojem položaju nešto posebno u Europi: uski zemljouž povezuje ga s kopnom. Kad se pogleda s obližnje uzvišice, promatrač vidi pred sobom pravi poluotok.

Wasserburg je ovijen Innom, baš onako kako bosanska narodna pjesma kaže da je „Gornju Tuzlu opasala guja“.

Ljepotu grada čine svakako njegove građevine. Prema propisima gradskih vlasti, svaka je građevina obojena nekom pastelnom bojom, već prema tome, koju su boju odredili urbanisti. Ne samo da je izgled ovih građevina glavni izvor priho-da, nego su one upravo „duša“ grada koja mu daje život. Svake godine o Svijećnici ovdje se održava sajam golubova. Stanov-nici Wasserburga tvrde, da je to najveći sajam golubova na svijetu. Inače ga stran-ci rado posjećuju, pa nije neobično kad za lijepa vremena ispred uličnih bistroa i „kafića“ sjede na terasi najpoznatiji glumci, pjevači ili druge poznate osobe iz Münchena i ostalih susjednih gradova.

Strani radnici, među kojima su najbrojni-ji Hrvati, zacijelo nisu došli u Wasserburg radi njegovih ljepota. Prvotno radno mje-sto nadoše Hrvati ovdje u tvrtki „Alkor“ koja proizvodi ravnu plastiku. Odmah po svom dolasku Hrvati se potrudili „pro-naći“ svog svećenika. Prema njihovim pričanjima bio je to velečasni Božo Ančić. Kad se formirala Hrvatska kato-lička misija u Rosenheimu, bi Wasserburg njoj pripojen. Caritasov socijalni radnik iz Rosenheima brinuo se i za radnike u Wasserburgu.

Javno okupljanje Hrvata u Wasserburgu nije bilo neka uobičajena pojava. Osjećaj zajedništva mahom se očituao nedjel-jom za vrijeme i poslije svetih misa. Ipak to zajedništvo nije bilo potpuno. Na svete mise dolazili su većinom „Bosanci“. I tako skoro četvrt stoljeća. Prilikom promjena svećenika – bilo u Rosenhei-mu, bilo u Ebersbergu – prođu i Wasser-burgom krilatica: Ovaj odlazi, a za novog, koji dolazi, zasigurno znamo jedno: Dal-matinac je!

Kolikogod ova izjava zvučala zajedljivo, ipak se ne smije izgubiti iz vida. Možda je upravo to umjetno razdvajanje Hrvata na „Bosance“ i „Dalmatince“ odigralo svoju pozitivnu ulogu u događajima pretpošle i prošle godine.

Ipak je ova zajednica u proteklih dvade-set i više godina živjela svoj život. I pored malog broja obitelji i žitelja imala je svoj

identitet. Čini se da je ipak najživlje bilo dok je Misiju vodio o. Nikola Čurčija. Za atih „zlatnih“ vremena zajedničko hodočašće u Altötting, te makar i skrom-na božićna proslava, bile su osvježnja u životu zajednice. Kad je odlučeno da se Wasserburg priključi Misiji u Ebersbergu, nitko se ovdje tom odlukom nije smatrao „sretnim“. Veza s Misijom u Rosenheimu nije prekinuta. Za vrijeme demokratskih gibanja 1990. godine nadoše Hrvati Was-serburga u ocu Duki svog tribuna. Štogaod se javno slavilo i radilo, nije bilo bez učešća ovdašnjih Hrvata. Pripreme i pro-vedba prvih demokratskih izbora vršene su u suradnji s maticom u Rosenheimu.

Maratonski tempo događaja kao i divl-janje rata u Hrvatskoj primorali su Hrva-te Wasserburga da samostalno nastupaju. Kad se prošle godine doznalo da iz Zag-reba kreće tridesetak autobusa s članica-ma „Bedema ljubavi“, pade odluka u Wasserburgu da se ide u Salzburg na grani-cu, da se dočekaju majke i tako pokaže opća hrvatska solidarnost. Na povratku „Bedema ljubavi“ iz Brüssela bi isto učinjeno. Toj akciji pridružili su se i Hrvati Rosenheima.

Kad se vidjelo da „balvan-revolucija“ prelazi u prljavi rat, ni Hrvatima Wasser-burga nije preostalo ništa drugo, doli se samoorganizirati, pokušati svladati sve prepreke i zbližiti se koliko je moguće. Počelo se sa skupljanjem novčane pomoći. Čak i oni koji su nekada sloveli kao „komunisti“, počeli prednjačiti u akcijama. Pored novčanih sredstava sku-pljana je roba, lijekovi, hrana i ostale kućne potrepštine. U prošloj godini otpremljena su u Hrvatsku četiri tegljača s po 90 kubičnih metara.

Kako se primicao Advent, počela je biva-ti sve prisutnija misao da se priredi zajed-nička božićna proslava. Znalo se da će možda nekolicina kući, a da će većina – po prvi put – ostati preko praznika ovdje. Vodeći su se sastajali i razgovarali o mogućnostima takvog jednog susreta. Trebalo je napraviti nešto što Wasserburg još nije doživio. Znalo se da nas još uvijek rastavljaju neke nerazjašnjene situacije iz prošlosti; znalo se da ona prvotna podje-la na „Dalmatince“ i „Bosance“ još nije iščezla; znalo se za one šuplje izjave „S njim neću do života progovoriti“ ili „Radi njega neću u crkvu“ i tome slično. Moralo se pristupiti analizi stvarnosti te dobiti sliku o njoj onakva kakva ona i jest. Tre-balo je znati gdje se nalazimo. Vodeći su odlučili da se proslava održi. Obavijesti o održavanju proslave poslane su svima, kako onima za koje se znalo da će doći, tako i onima u čiji se dolazak sumnjalo. Vrijeme održavanja božićne proslave uglavljeno je za 16. prosinca. I onda se

dogodilo čudo: Prvi koji su došli bili su upravo oni s kojima se nije računalo. Od škrte procjene, da će nas biti između 40 i 50, postignut je neočekivan uspjeh: Pro-dano je više od 100 večera. Tim je led bio probijen. Proslava je protekla u pravom bratskom ozračju, a za Hrvatsku je skup-ljeno oko 3800,- DM.

Nešto više od četiri tjedna kasnije, točno 18. siječnja – došlo je do ponovnog susre-ta. Slavljen je međunarodno priznanje hrvatske države. Prisutnost njemačkih mjesnih vlasti bilo nam je najveće priz-nanje. Dnevni mjesni tisak objavio je – vjerojatno po prvi put – sliku hrvatske zastave s povijesnim hrvatskim grbom kao i prigodni članak o ovom važnom događaju iz života Hrvata grada Wasser-burga. Slijedeći događaj bit će svečana sveta misa u gradskoj crkvi na kojoj će biti i njemački sugrađani. Kao „glavni“ čin bit će blagoslov hrvatske zastave, koju će Hrvatice Wasserburga same napraviti.

S Narodnim sveučilištem (Volkshoch-schule) predviđeno je predavanje za Nijemce na temu „Povijesno pravo hrvatskog naroda na vlastitu državu“.

Glavna briga ipak ostaje briga o nastra-dalima i izbjeglicama. Stoga su i Hrvati Wasserburga osnovali dobrotvorno društvo „Hilfe für Kroatien e.V.“ i legalizi-rali ga pred ovdašnjim vlastima.

Uspon ove male hrvatske zajednice je neosporan. Nikom više ne pada na pamet da kaže da govori „jugoslavenski“; svima su se otvorile oči i uvidjeli su kom je bilo u interesu da dijeli Hrvate na „Dalmatin-ce“, „Bosance“, „Slavonce“, „Hercegov-ce“ i sl. U tom usponu sigurno je najveća dobit spoznaja da je hrvatski narod jedan narod, da je hrvatski narod nedjeljiv. Razlike u mišljenjima su dozvoljive, ali s njima se može i mora živjeti.

Marko Špićnjak

HANAU

Uspjeh hrvatskih pjevača

Za Dan mira – 1. siječnja 1992. Hrvati u Hanau su zajedno s Poljacima, Talijanima i Nijemcima priredili „Mirotni koncert slaganja i ljubavi“ u crkvi njemačke župe Duha Svetoga. Nastupili su s ruko-vetom hrvatskih božićnih pjesama i dobi-li najljepša priznanja od Nijemaca, Polja-ka i Talijana. Među hrvatskim pjevačima bilo je i prognanika iz Privlake, Osijeka i od Slavonskog Broda. Domaćin susreta bio je poljski svećenik Julijan Kaplon koji djeluje u toj njemačkoj župi a veliki je lju-bitelj hrvatske kulture.

fra Dominik

BERLIN

„O, zemljo naša, mučenice sveta!“

● Orkestar HTV – iz priznate države

Hrvatsko vijeće Europskog pokreta je s njemačkim radiom „Sender Freies Berlin“ i sinfonijskim orkestrom Hrvatske radio-televizije priredilo 19. siječnja o. g. dobrotvorni koncert za Hrvatsku. Koncert je započeo u 11 sati u velikoj dvorani za snimanje u kući „Haus des Rundfunks“.

Bilo je to prvo gostovanje sinfonijskog orkestra HTV-a u inozemstvu nakon što je Hrvatska postigla međunarodno priznanje svoje državnosti. I bilo je prikladno da se to zbube baš u srcu Njemačke koja je najviše pridonijela tome priznanju. Sinfonijskim orkestrom ravnao je poznati dirigent **Nikša Bareza**. Glazbena djela **Vatroslava Lisinskog**, **Jakova Gotovca** i **Ivana Zajca** pjevali su berlinskoj publici bas bariton **Tomislav Neralić** i sopran **Dunja Vezović**, zatim riječki bas koji uspješno nastupa po svijetu **Georgio Šurjan** i poznati američki bariton, sada prvak Berlinske Opere **George Fortune**. Dijelove iz Zajcove opere Fortune je pjevao na talijanskom jeziku ali ne u prijevodu nego u izvornom prepjevu koji je nastao istodobno kad i sama opera. Temi-

Fra Nedjeljko Norac-Kevo.

stocle Solera, talijanski pjesnik, autor libreta „Nabucca“, umro je 1878. što znači da je prepjevao libreto „ZRINJSKOG“ odmah poslije praižvedbe opere koja je bila 1876. godine. Suradivao je s Giuseppeom Verdijem na nekoliko opera. To sudjelovanje i u Europi priznatih hrvatskih umjetnika i to amerikančevo pjevanje Zrinjskoga na talijanskom jeziku na osobit je način izrazilo da Hrvatska pripada kulturi svijeta ne tek od danas. Publiku je osobito potreslo kad je **Dunja Vezović** pjevala odu Zemlji iz Gotovčeve opere „Mila Gojsalica“

Pjevačica Dunja Vezović i dirigent Nikša Bareza

**O, zemljo naša, mučenice sveta,
O, tvrda hridi, raskrsnice svijeta,
O, rodna grudo, majko puka svog!**

Kroz program su otmjeno i duhovito vodili glavni urednik za ozbiljnu glazbu na Slobodnom Radiju Berlin, **dr. Wilhelm Matejka** i urednica za ozbiljnu glazbu Hrvatskog radia, Studio Zagreb, **Marija Barbieri**.

U drugom dijelu koncerta orkestar je izveo varijacije i fugu na Mozartov opus 132. njemačkog glazbenika **Maxa Regera** a na kraju ponesen oduševljenjem slušatelja, Bareza je poveo orkestar i u „Jelačić Marš“ **Johanna Straussa Oca**.

Održavanje ovoga koncerta su kao sponzori omogućili Skupština grada Zagreba, HDZ iz Berlina, Hrvatsko kulturno društvo iz Berlina, Hrv. kulturno društvo „Vladimir Fran Mažuranić“ iz Berlina, berlinska izdavačka kuća Oberbaum, u kojoj djeluje naš poznati pjesnik **Jure Brekalo**, zatim tvrtka **J. Wahel** iz Berlina.

Varaždinska banka i zagrebački tjednik Globus. Sav prihod od ulaznica u znak dobrovoljni darovi posjetitelja namijenjeni su za pomoć ugroženoj Hrvatskoj. Koncert je u živo prenosio hrvatski radio Studio Zagreb. Održan je pod pokroviteljstvom predsjednice berlinske skupštine dr. **Hanne Renate Laurien**.

● „Dogovor kuću gradi“

Premda je taj koncert održan u dosta nezgodno doba dana kad se naime najveće mnoštvo hrvatskih vjernika u tome gradu okuplja na misu u Hrvatskoj katoličkoj misiji, voditelj te misije p. Nedjeljko Norac-Kevo prethodne je nedjelje najavio, upozorivši vjernike koji podu na koncert, da u nedjeljnoj misi mogu sudjelovati u subotu navečer. No, sve se više osjeća potreba boljeg usklađivanja različitih hrvatskih priredbi, osobito u većim njemačkim gradovima.

Fra Nedjeljka smo našli u prostorijama hrvatske misije u Stresemannstr. 66. Bilo mu je žao što zajedno sa svojim kolegama i hrvatskim redovnicama ne može prisustvovati tako značajnom iskazu hrvatske glazbene kulture. Bilo mu je žao i to što znatan dio vjernika koji redovito dolaze na hrvatsku predpodnevnu misu neće poći na tako značajan koncert. Nažalost priređivači koncerta nisu se sjetili da je mudro, premda nije obvezatno, hrvatske priredbe na koje bi trebalo doći mnogo svijeta, na vrijeme najaviti mjesnom hrvatskom dušobrižniku i s njime se dogovoriti o najprikladnijem vremenu održavanja i načinu oglašavanja. Osobito kad je riječ o dobrotvornim priredbama nije svejedno hoće li biti jedva 800 posjetitelja, koliko ih je bilo, ili dvostruko više, koliko ih je moglo biti.

Prema podacima, što ih Hrvatska katolička misija dvaput godišnje dobiva od biskupije na temelju kompjuterske evidencije, u Berlinu ima oko 12 000 prijavljenih Hrvata. Prema drugim podacima moglo bi ih biti još 2000–3000 neprijavlje-

Slušatelji na koncertu

nih. Crkvene statistike također ne računaju s onima koji su svojedobno istupili iz Crkve.

● „Nije se teško vratiti“

Taj posljednji podatak odvlači nas na novo pitanje. Tko su ti ljudi? Što se sad s njima događa?

„Nema ih mnogo, kaže fra Nedjeljko, a u posljednje vrijeme počinju se vraćati Crkvi. No znamo da mnogi od njih nisu ni bili sasvim svjesni da je to što čine odreknuće od vjere. Bili su, vele, pod pritiskom jugoslavenske propagande koja ih je uvjeravala da se tako mogu ispisati s popisa onih što plaćaju crkveni porez. Uvjeravali su ih da je taj porez velik, što uopće nije istina. Ako se za državni porez oduzima od prihoda nekih 10%, tek 6–7% od toga poreza ide za Crkvu. No sad više nema pritiska jugoslavenskih vlasti, i ti ljudi žele se vratiti u Crkvu. Postupak je dosta jednostavan. Treba ispuniti obrazac koji se dobije od biskupije i još pred svećenikom i dvojicom svjedoka izmoliti vjerovanje. Povratnik ne mora sam ići ni u koji državni ured, sve to dalje prosjeđuje svećenik.“

● Jugoslavija je prošlost

Na području HKM Berlin svake se nedjelje služe mise na hrvatskom jeziku na četiri mjesta. I na sve njih dolazi oko 200 vjernika. Dopunska nastava na hrvatskom jeziku održava se u Berlinu na 8 ili 9 mjesta. Hrvatskih nastavnika je šestoro a plaća ih hrvatska država. Njemačka država svakome od njih daje godišnje koliko iznosi jedna mjesečna plaća. Tako je plaćala i za jugoslavenske škole koje su se u Berlinu uglavnom raspale – ostale bez daka.

U HKM Berlin djeluju tri svećenika franjeva iz Provincije Presvetog Otkupitelja kojoj je sjedište u Splitu: **fra Nedjeljko Norac-Kevo**, **fra Toma Goreta** i **fra Ivan Čugura**. Njima u dušobrižničkom radu pomažu franjevačke školske sestre Bosansko-hrvatske Provincije **s. Fabiola Bobaš** i **s. Ana Oršolić** i pastoralna suradnica **Katica Peček**. Još četiri sestre iste provincije: **s. Marica Mrkonjić**, **s. Romana Valešić**, **s. Jela Marijić** i **s. Luja Baotić** djeluju u dječjem vrtiću koji okuplja tri-desetak djece, većinom hrvatske, te nešto njemačke i talijanske. U Caritasovu socijalnom uredu djeluju **Marija Mijatović**, **Kazimir Drilo** i nedavno pristigli gosp. **Stjepo**.

● Opomena na Brandenburškim vratima

„Od prošlogodišnjeg kolovoza, kad smo se jače pokrenuli za pomoć ugroženoj

domovini, do kraja prošle godine poslali smo u Hrvatsku 11 velikih kamiona odjeće, hrane i lijekova. Kad je riječ o novčanoj pomoći, našlo se 300 ljudi koji su davali svaki po 1000 maraka, neki više, dvojica čak 6000. Skupljeno je, samo u novcu, više od pola milijuna. Osim toga, već od početka rata u Sloveniji naša Misijska sa svim našim društvima priređuje demonstracije i Mahnwache – službu za opomenu. Svake večeri održavali smo bogoslužja na Brandenburškim vratima.

Djelovalo je poticajno i na mnoge njemačke prolaznike. U Berlinu je došlo i oko 1000 i više izbjeglica Hrvata. Ovdje u misijske prostorije, bili smo ih prihvatili 27. Sad ih je petnaestak, jer su se mnogi već vratili.“

Do ujedinjenja Njemačke, rast Berlina bio je umjetno zaustavljen, pa je i broj

Mladi pjevači oko redovnica na misi

tamošnjih Hrvata stagnirao. Sad je Berlin mnogo privlačniji, ali zbog toga nije ništa lakše ondje dobiti radno mjesto ili stan – posebno kad je riječ o strancu. Dakle: nema smisla seliti u Berlin. Radije u Hrvatsku.

Ž. K.

Pred Brandenburškim vratima u Berlinu Hrvati su tjednima, sve do međunarodnog priznanja svoje države, održali Mahnwache – palili svijeće i donosili cvijeće upozoravajući javnost kako Hrvatska pod naletom osvajača postaje veliko groblje.

KARLSRUHE

Toplo vino i Zlatni dukati

Oko tisuću Hrvata okupilo se u Karlsruheu na glavnom trgu odmah 15. siječnja poslije podne da javno izraze zahvalnost njemačkom narodu i njegovim političarima za međunarodno priznanje hrvatske suverenosti. Njemačko-hrvatska zajednica se pobrinula da svaki prolaznik bude počašćen kuhanim vinom i rakijom. Prigodna misa zahvalnica slavljenja je 19. siječnja. Hrvatski dušobrižnik Ivan Plješa govorio je o punom ostvarenju devetstol-

jetnog hrvatskog sna, izrazio priznanje braniteljima, istaknuo zajedničku našu odgovornost za ratnu siročad. Crkvenim zborom ravnao je dipl. teolog Ivan Bošnjak. Na Sviječnicu 2. veljače HKM Karlsruhe priredila je u Festhali svečanu proslavu pod geslom „Nek nam vječno živi“ Svečanost je otvorio voditelj misije, pastoralni suradnik Bošnjak pročitao je dvije svoje prigodne pjesme, a profesor Vladimir Begić održao predavanje „Što je Hrvatska“. Isto predavanje održat će i predstavnicima njemačke stranke Junge Union za Baden-Württemberg – Iz domovine su za to slavlje došli „Zlatni dukati“ – i bili su više nego zlatni.

Taciturnus

S BIBLIJOM U CRKVENOJ GODINI C

7. obična nedjelja
23. veljače 1992.

BIBLIJSKI ULOMCI

1. ČITANJE

1 Sam 26,2. 7-9. 12-13. 22-23

Čitanje Prve knjige o Samuelu

U one dane: Ustade Saul i siđe u pustinu Zif, a s njim tri tisuće izabranih Izraelaca, da traži Davida u pustinji Zifu.

David i Abišaj dopriješe noću do vojske. I gle, Saul ležao i spavaše u taboru, a koplje mu kod uzglavlja zabodeno u zemlju. Abner i vojnici ležahu oko njega.

Tada Abišaj reče Davidu: „Danas ti je Bog predao u ruke tvoga neprijatelja. Zato sada dopusti da ga njegovim vlastitim kopljem pribodem za zemlju, jednim jedinim udarcem, drugoga mi neće trebati.“ Ali David odgovori Abišaju: „Nemoj ga ubijati! Jer tko će dignuti ruku svoju na pomazanika Gospodnjeg i ostati nekažnjen?“

Nato David uze koplje i vrč za vodu što su bili kod Saulova uzglavlja i oni odoše. Nitko nije ništa vidio ni opazio, nitko se probudio, nego su svi spavali jer bijaše na njih pao dubok san od Gospodina.

David prijeđe na drugu stranu i stade na vrh gore, podaleko, tako da je među njima bio velik prostor. I viknu David: „Evo kraljeva koplja, neka dođe jedan od momaka i neka ga uzme! A Gospodin će vratiti svakome po njegovoj pravdi i njegovoj vjernosti: danas te Gospodin bijaše predao u moje ruke, ali nisam htio dići ruke na pomazanika Gospodnjega.“

Riječ je Gospodnja.

PSALAM: 103 (102)

Milosrdan je i milostiv Gospodin.

Blagoslivljaj, dušo moja, Gospodina i sve što je u meni, sveto ime njegovo!

Blagoslivljaj, dušo moja, Gospodina i ne zaboravi dobročinstva njegova!

On ti otpušta sve grijehove tvoje, on iscjeljuje sve slabosti tvoje;

on ti od propasti čuva život, kruni te dobrotom i nježnošću.

Milosrdan je i milostiv Gospodin, spor na srdžbu i vrlo dobronam. Ne postupa s nama po grijesima našim niti nam plaća po našim krivnjama.

Kako je istok daleko od zapada, tako udaljuje od nas bezakonja naša.

Kako je otac nježan prema dječici, tako je Gospodin nježan prema onima što ga se boje.

2. ČITANJE

1 Kor 15, 45-49

Čitanje Prve poslanice svetoga Pavla apostola Korinćanima

Braćo! Prvi čovjek, Adam, postade živa duša, posljednji Adam – duh životvorni. Ali ne bi najprije duhovno, nego naravno pa onda duhovno. Prvi je čovjek od zemlje, zemljan; drugi čovjek – s neba. Kakav je zemljani takvi su i zemljani, a kakav je nebeski takvi su i nebeski.

I kao što smo nosili sliku zemljanoga, nosit ćemo i sliku nebeskoga.

Riječ je Gospodnja.

ALELUJA:

Aleluja! Aleluja!

Zapovijed vam novu dajem, govori Gospodin, ljubite jedni druge, kao što sam ja ljubio vas!

Aleluja!

EVANĐELJE

Lk 6, 27-38

Čitanje svetog Evanđelja po Luki

U ono vrijeme: Reče Isus svojim učenicima: „Vama koji slušate velim: Ljubite svoje neprijatelje, dobro činite svojim mrziteljima, blagoslivljajte one koji vas proklinju, molite za one koji vas zlostavljaju. Onomu tko te udari po jednom obrazu pruži i drugi, i onomu tko ti otima gornju haljinu ne krati ni donje. Svako-

mu tko od tebe ište daj, a od onoga tko tvoje otima ne potražuj. I kako želite da ljudi vama čine, tako činite i vi njima.“ „Ako ljubite one koji vas ljube, kakvo li vam uzdarje? Tá i grešnici ljube ljubitelje svoje. Jednako tako, ako dobro činite svojim dobročiniteljima, kakvo li vam uzdarje? I grešnici to isto čine. Ako pozajmljujete samo onima od kojih se nadate dobiti, kakvo li vam uzdarje? I grešnici grešnicima pozajmljuju da im se jednako vrati. Nego, ljubite neprijatelje svoje. Činite dobro i pozajmljujte ne nadajući se odatle ničemu. I bit će vam plaća velika, i bit ćete sinovi Svevišnjega jer je on dobronam i prema nezahvalnicima i prema opakima. Budite milosrdni kao što je Otac vaš milosrdan. Ne sudite i nećete biti suđeni. Ne osuđujte i nećete biti osuđeni. Praštajte i oprostit će vam se. Dajte i dat će vam se: mjera dobra, nabijena, natresena, preobilna dat će se u krilo vaše jer mjerom kojom mjerite vama će se zauzvrat mjeriti.“

Riječ je Gospodnja.

MOLITVE VJERNIH

Bogu, koji nas voli premda to nismo zaslužili, uputimo svoje molitve:

● *Da Crkva hrabro naučava kako neprijatelje ne smijemo mrziti ni onda kad je blizu i kad je okrutan – molimo.*

● *Da ljubav prema domovini i svemu što u njoj volimo bude mnogo jači poticaj na obranu nego što bi bila mržnja prema neprijatelju – molimo.*

● *Da nam Bog pomaže suzbijati neprijatelja, a njih da od zla odvraća – molimo.*

● *Da sve koji su pali iz ljubavi prema domovini i svi koji su postali žrtve okrutne mržnje uvedu u radost vječne ljubavi – molimo.*

To Te molimo po onome koji je umro moleći za spasenje svojih krvnika, po Kristu Gospodinu našem.

ZA RAZMIŠLJANJE

Ljubiti neprijatelja nije naravno. Znači li to da je protunaravno? možda čak nečovječno i zapravo nemoguće? Ima ljudi koji se ni za što ne bi odrekli kršćanskoga imena, ali nipošto nisu spremni prihvatiti taj Isusov zahtjev. Upozoravaju da bi to u praksi značilo slabost prema neprijatelju i da bi vodilo u poraz i ropstvo. Današnja biblijska misna čitanja pokazuju da to nije samo neka pretjeranost onih koji Evanđelje odveć doslovno shvaćaju, nego da je sukladno Božjem naumu o čovjeku kako je taj naum izražen ne samo u Novom, nego i u Starom Zavjetu. Već David u 10. stoljeću prije Krista zna da je dobro ne uzvratiti zlo za zlo. David zacijelo nije bio evandeoski nježan, ni u privatnom ni u javnom životu. Kad takav čovjek u jeku borbe za prijestolje ne koristi priliku ubiti suparnika, to znači da je duboko uvjeren kako je mnogo mudrije i korisnije sud nad neprijateljem Bogu prepustiti. I neprijatelja, očito, treba poštivati u njegovu ljudskom dostojanstvu. I

treba se zajedno s Bogom nadati da će se on promijeniti na bolje. Naravno je, ipak, biti spreman na obranu, ali bez osвете.

Apostol počinje razvijati teoriju tog čudesnog skoka od naravne ljudske na nadnaravnu božansku razinu življenja. Da je čovjek samo naravno živo biće, makar i razumom obdareno, bilo bi naravno neprijatelju zlo željeti. No, čovjek je po Kristu mnogo više od toga: Bogu sličan i Bogom prožet – da bi mislio Božjom glavom i ljubio Božjim srcem. To je stav i šansa „novoga Adama“ – Krista i svih koji mu se u vjeri pridružuju.

Evanđelje sve to izričito tumači i posebno zabranjuje druge osuđivati. Koga nisi osudio, ne trebaš mu ni opraštati – jer ga stalno voliš. Inače bismo upali u zamku: Rekavši da ne možemo oprostiti onome koji se ne kaje, stavili bismo se na mjesto božanskoga Suca.

BIBLIJSKI ULOMCI

1. ČITANJE

Sir 27, 4-7

Čitanje Knjige Sirahove

Kad se sito trese, mekinje ostaju: tako i nedostaci čovjekovi izbijaju u govoru njegovu. Lončarove posude peč iskušava, a čovjeka njegov govor. Obradu voćke očituje njezin plod: tako i riječi čovjekove otkrivaju njegove osjećaje. Nikoga ne hvali prije no što progovori jer govor je kušnja ljudi.

Riječ je Gospodnja.

PSALAM 92 (91)

Dobro je slaviti Gospodina.

Dobro je slaviti Gospodina,
pjevati imenu tvome, Svevišnji,
naviještati jutrom ljubav tvoju
i noću vjernost tvoju.

Ko palma cvate pravednik
i raste ko cedar libanonski.
Zasađeni u Domu Gospodnjem,
cvatu u dvorima Boga našega.

Rod donose i u starosti,
sočni i puni svježine:
da navijeste kako je pravedan
Gospodin,
Hrid moja, onaj na kome nema
nepravde.

2. ČITANJE

1 Kor 15, 54-58

Čitanje Prve poslanice svetoga Pavla apostola Korinćanima

Braćo!

Kad se ovo raspadljivo obuče u neraspadljivost i ovo smrtno obuče u besmrtnost,

tada će se obistiniti riječ napisana: Pobjeda iskapi smrt. Gdje je, smrti, pobjeda tvoja? Gdje je, smrti, žalac tvoj? Žalac je smrti grijeh, snaga je grijeha Zakon. A hvala Bogu koji nam daje pobjedu po Gospodinu našem Isusu Kristu! Tako, braćo moja ljubljena, budite postojani, nepokolebljivi, i obilujte svagda u djelu Gospodnjem znajući da trud vaš nije neplodan u Gospodinu.

Riječ je Gospodnja.

ALELUJA:

Aleluja! Aleluja!

Svjetlite kao svjetila u svijetu držeći riječ Života. Aleluja!

EVANĐELJE

Lk 6, 39-45

Čitanje svetog Evanđelja po Luki

U ono vrijeme: Kaza Isus učenicima prisposobu: „Može li slijepac slijepca voditi? Neće li obojica u jamu upasti? Nije učenik nad učiteljem. Pa i tko je posve doučen, bit će samo kao njegov učitelj. Što gledaš trun u oku brata svojega, a brvna u oku svom ne opažaš? Kako možeš kazati bratu svomu: „Brate, de da izvadim trun koji ti je u oku“, a sam u svom oku brvna ne vidiš? Licemjere! Izvadi najprije brvno iz oka svoga pa ćeš onda dobro vidjeti izvaditi trun što je u oku bratovu. Nema dobra stabla koje bi rađalo nevaljalim plodom niti stabla nevaljala koje bi rađalo dobrim plodom. Tá svako se stablo po svom plodu poznaje. S trnja se ne beru smokve niti se s gloga grožđe trga. Dobar čovjek iz dobra blaga srca svojega iznosi dobro, a zao iz zla iznosi zlo. Tá iz obilja srca usta mu govore.“

Riječ je Gospodnja.

MOLITVE VJERNIH

Gospodin nas oslobađa napora da drugima sudimo kako bi nas mogao osloboditi i svoje pravedne osude te je zamijeniti milosrdem:

● Da zajednica vjernika bude čvrsto povezano društvo uzajamne ljubavi i suradnje, a da se nikad ne pretvori u kruti sustav gospodarenja i suđenja – molimo.

● Da svaki vjernik više nastoji s drugim suosjećati u njegovoj nevolji, nego ga osuđivati za njegove grijehe – molimo.

● Da u ispitu savjesti i sakramentu ispovijedi iskreno priznajemo svoje slabosti i grijehe, a da prema drugima budemo obzirni čuvajući dostojanstvo njihova privatnog života – molimo.

● Da pazimo na svoje riječi da govorom druge ne ranjavamo niti da sami sebe sramotimo i ponizujemo – molimo.

● Da ne osuđujući ljude, ne prestanemo osuđivati i suzbijati zlo koje je i u čovjeku i u svijetu – molimo.

● Da se zauzmemo za kulturu jezika te da napokon uspješno iz hrvatske javnosti nestane bogohulne psovke, proklinjanja i besramnosti – molimo.

● Da nas okrutna mržnja, koliko god zla nanijela i nama i onima koje volimo, nikada ne izazove na mržnju i osvetu – molimo.

● Da oni kojima na ovome svijetu nije bila uzvraćena ljubav, premda su se iz ljubavi žrtvovali, nađu obilje ljubavi u nebeskom kraljevstvu – molimo.

Bože, divno je što se ti uzdaš da ćemo shvatiti i prihvatiti ovaj stav čudesne ljubavi. Daj da to čudo doista i ostvarimo u ovim teškim vremenima. – Po Kristu Gospodinu našem.

ZA RAZMIŠLJANJE

U današnjem evanđeoskom ulomku Isus očito nastoji svoje sljedbenike odvratiti od toga da istražuju tuđe mane i da na temelju toga drugima sude. Tko god ne želi sebi lagati, mora priznati da ima dosta, i previše vlastitih slabosti i grijeha. Ako mu je do ispravljanja, cijeli mu život neće dostajati da ispravi samoga sebe. I sasvim je krivo istraživati tuđe slabosti, razglabati grijehe, razotkrivati tuđi privatni život. Da bismo saznali je li neko drvo plemenito, ne treba mu pod koru ulaziti. Dosta je vidjeti kakvi su mu plodovi. Tu pronalazimo sasvim jasan Kristov nauk da se ne smijemo miješati ni u čiji privatni život, da čovjeka u javnom djelovanju mjerimo po njegovim javnim djelima. Ovdje valja paziti da riječi o učeniku i učitelju ne promatramo zasebno od spomenute poruke. Isus zacijelo ne bi ustvrdio da učenik marljivim učenjem i radom ni na kojem području ne bi mogao saznati i postići više od svoga učitelja. To bi značilo nijekati i samu mogućnost znanstvenoga napretka. U sklopu ovoga ulomka Isus je samo htio reći svojim sljedbenicima nek prihvate to što on govori o ljubavi među ljudima kao sigurno i neka se s njim o tome ne nadmudruju. Ako on tako iznosi svoj stav prema čovjeku i njegovim slabostima, ako on tako zabranjuje o drugome suditi i druge osuđivati, onda je doista nemoguće da netko bude njegovim učenikom, a

da se u tome s njime ne slaže. Tu Isus svoj stav neosuđivanja drugih proglašuje osnovnim mjerilom sličnosti njemu, Isusu. Ako netko želi drugačije naučavati – makar mislio da to čini prema zahtjevima neke mudrije politike i strategije u korist svoga naroda, države ili neke druge zajednice – mora jasno i glasno reći da se odriče kršćanstva, da gazi Isusovu vjeru.

Prva čitanja redovito se izravniije slažu s evanđeljima, no ovdje je veza na prvi mah površna. Ipak nije sva veza u tome što i mudrosna Knjiga Sirahova (180–170 Pr. K.) spominje voćku i plod. Više od toga tu je upozorenje da se čovjek govorom iskazuje i prije nego djelima. Govorom se upravo otkriva nutrina. Valja, dakle, paziti da nerazumnim i neodmjerenim govorom pred drugima ne vršimo neukusno razgolićavanje vlastite intime, stannoviti duhovni striptiz. Jer tako zapravo druge dovodimo u izravnu napast da nas iznutra odmjere, da o nama sude. To pak, naravno, nije poziv na licemjere, nego na razboritu diskreciju.

Pavlov nauk o smrti, grijehu i Zakonu tražio bi zasebnu prouku. Napomenimo tek toliko da nikakav zakon, makar kako ga se vjerno pridržavali, ne može dokinuti grijeha dokle god se čovjek s razine smrtnih naravi ne uzdigne na razinu besmrtnih bogolikosti.

S BIBLIJOM U CRKVENOJ GODINI C

1. korizmena nedjelja
8. ožujka 1992.

BIBLIJSKI ULOMCI

1. ČITANJE

Pnz 26, 4-10

Čitanje Knjige Ponovljenog zakona

Mojsije je govorio narodu: „Svećenik će uzeti iz tvoje ruke košaru i položiti je pred žrtvenik Gospodina, Boga tvoga. Ti onda nastavi i reci pred Gospodinom, Bogom svojim: „Moj je otac bio Aramejac, lutalac. Sišao je u Egipat i boravio ondje kao došljak, sa malo čeljadi. Ondje posta narodom velikim, brojnim i moćnim. Egipćani su s nama postupali loše; tlačili su nas i nametnuli nam teško ropstvo. Vapili smo Gospodinu, Bogu otaca svojih. Gospodin je čuo vapaj naš, vidje naš jad, našu nevolju i našu muku. Iz Egipta nas izvede Gospodin rukom jakom i mišicom ispruženom, velikom strahotom, znamenjima i čudesima. I dovede nas na ovo mjesto i dade nam ovu zemlju, zemlju kojom teče med i mlijeko. I sad evo donosim prvine plodova sa tla što si mi ga, Gospodine, dao.“ Stavi ih pred Gospodina, Boga svoga, i pred Gospodinom, Bogom svojim, duboko se pokloni.”

Riječ je Gospodnja.

PSALAM: 91 (90)

Gospodine, budi sa mnom u nevolji!

Ti što prebivaš pod zaštitom Višnjega, što počivaš u sjeni Svemogućega, reci Gospodinu: „Zaklone moj! Utvrdo moja!

Bože moj u koga se uzdam!”

Neće te snaći nesreća, nevolja se neće priključiti šatoru tvojem.

Jer anđelima svojim zapovijedi da te čuvaju na svim putima tvojim.

Na rukama će te nositi da se ne spotakneš o kamen.

Nogom ćeš gaziti lava i ljuticu, zgazit ćeš lavića i zmiju.

Izbavit ću ga jer me ljubi, zakrilit ga jer poznaje ime moje. Zavzat će me, a ja ću ga uslišiti, s njim ću biti u nevolji, spasit ću ga i proslaviti.

2. ČITANJE

Rim 10, 8-13

Čitanje Poslanice svetoga Pavla apostola Rimljanima

Braćo!

Što veli Pismo? Blizu ti je Riječ, u ustima tvojim i u srcu tvome – to jest Riječ vjere koju propovijedamo. Jer ako ustima ispovijedaš da je Isus Gospodin, i srcem vjeruješ da ga je Bog uskrisio od mrtvih, bit ćeš spašen. Doista, srcem vjerovati opravdava, a ustima ispovijedati spasa. Jer veli Pismo: Tko god u nj vjeruje, neće se postidjeti. Nema uistinu razlike između Židova i Grka jer jedan je Gospodin sviju, bogat prema svima koji ga prizivlju. Jer: Tko god prizove ime Gospodnje bit će spašen.

Riječ je Gospodnja.

PJESMA PRIJE EVANĐELJA:

Slava Tebi, Kriste Bože, Kralju slave vječite!

Ne živi čovjek samo o kruhu, nego o svakoj riječi što izlazi iz Božjih usta.

Slava Tebi, Kriste Bože, Kralju slave vječite!

EVANĐELJE

Lk 4, 1-13

Čitanje svetog Evanđelja po Luki

U ono vrijeme: Isus se, pun Duha Svetoga, vratio s Jordana i Duh ga četrdeset dana vodio pustinjom, gdje ga je iskušavao đavao. Tih dana nije ništa jeo, te kad oni istekoše, ogladnje. A đavao mu reče: „Ako si Sin Božji, reci ovom kamenu da postane kruhom.“ Isus mu odgovori: „Pisano je: Ne živi čovjek samo o kruhu.“ I povede ga đavao na visoko, pokaza mu odjednom sva kraljevstva zemlje i reče mu: „Tebi ću dati svu ovu vlast i slavu njihovu jer meni je

dana i komu hoću, dajem je. Ako se dakle pokloniš preda mnom, sve je tvoje.“ Isus mu odgovori:

„Pisano je: Klanjaj se Gospodinu, Bogu svomu, i njemu jedinomu služi!”

Povede ga u Jeruzalem i postavi na vrh Hrama i reče mu: „Ako si Sin Božji, baci se oдавle dolje! Tā pisano je:

Anđelima će svojim zapovijediti za tebe da te čuvaju. I: na rukama će te nositi da se gdje nogom ne spotakneš o kamen.“

Odgovori mu Isus: „Rečeno je: Ne iskušavaj Gospodina, Boga svojega!”

Pošto iscrpi sve kušnje, đavao se udalji od njega do druge prilike.

Riječ je Gospodnja.

MOLITVE VJERNIH

Korizma je doba kad trebamo obnoviti poznavanje i življenje vjere, kako bismo mogli svi zajedno vršiti reevangelizaciju – iznova navijestiti Evanđelje svijetu u kome živimo. Molimo Boga da nas prosvijetli i ojača za tu zadaću:

● Da „Godinu s Biblijom“ mudro upotrijebimo kako vjeru ne bismo smatrali nekim sustavom ideja, nego da se svaki od nas osjeti ucijepljenim u tijek sljedbenika i promicatelja Objave koju je Bog povjerio ocu Abrahamu, patrijarsima i prorocima, Kristu i Crkvi u Duhu Svetome – molimo.

● Da svaki vjernik i svaka vjernička zajednica budu ponosni što ih je Bog izabrao, ali da ne svojataju Boga, nego se poput Krista žrtvuju kako bi sve ljude i narode, i one koji su im neprijatelji uvedu na svadbenu gozbu Jaganjčevu.

● Da poput Krista u pustinji odbijamo napasti pohlepe, sebičnog užitka na tuđ račun i gospodarenja nad drugima, da poput njega radije darivamo, za druge se žrtvujemo i drugima pomažemo – molimo.

Daj da doista takvi i budemo. – Po Kristu Gospodinu našem.

ZA RAZMIŠLJANJE

Korizma je u kršćanskoj starini povlašteno doba sustavne biblijske pouke odraslih pripravnika na krštenje. I danas izbor biblijskih čitanja u korizmenim misama nastoji omogućiti takvu pouku kako nekrštenima, tako i krštenima da vjeru dublje posvijeste.

Prvo čitanje stavlja Objavu u vrijeme i prostor, u njezino izraelsko izvorište. Drugo – iz pisma što ga Židov Pavao iz izraelske tradicije upućuje u Rim, u središte tadašnjeg entički i religijski pluralističkog svijeta – upozorava da je ta objava, započeta u Izraelu, namijenjena cijelom čovječanstvu. Evanđeoski pak ulomak omogućuje vrlo sržno pojmiti promjenu kroz koju Krist čovjeka uzdiže u biće višega reda.

Tekst u Knjizi Ponovljenog zakona što počinje riječima: „Moj je otac bio Aramejac, lutalac...” dragocjeni je prastari obrazac vjerovanja gdje se ne izlažu vjerske istine, nego ucijepljenost vjernika u povijesni tok Objave što je dana ocu Abrahamu. Vjer-

nik se, prinoseći Bogu prvine plodova, tako predstavljao kao jedan od onih koji s njim hodaju u pothvatu promjene svijeta. Izraelci, Bogom nadahnuti, prvi znaju da povijest ima smisao koji se susljedno ostvaruje. Kaže se da su oni otkrili povijest. Smisao je pak ljudskoga postojanja, kako to na najkraći mogući način prikazuje današnje Evanđelje, da čovjek ne ostane na razini naravnih živih bića koja ne mogu drugo nego se potvrđivati grabeći, naslađujući se i drugima se namećući (Tri napasti: kruh, senzacija, vlast), nego da počne živjeti slično Bogu, koji je takav da radije dariva, iz ljubavi se žrtvuje i druge uzvisuje. Ne, dakle: **posjedovati, naslađivati se i gospodariti, nego darivati, žrtvovati se i služiti.**

Korizmeno odricanje, samosvladavanje i molitva, i nemaju drugoga cilja nego da se čovjek otme zakonitosti naravi koja vodi u smrt, te iskoči u zakonitost Božje besmrtnosti.

BIBLIJSKI ULOMCI**1. ČITANJE** Post 15, 5-12. 17-18

U one dane: Bog izvede Abrahama i reče: „Pogledaj na nebo i zvijezde prebroj ako ih možeš prebrojiti.“ A onda doda: „Toliko će biti tvoje potomstvo.“ Povjerova Abraham Gospodinu i uračuna mu se u pravednost. I reče Gospodin: „Ja sam Gospodin koji sam te izveo iz Ura Kaldejskoga da ti predam ovu zemlju u posjed.“ Abraham upita: „Gospodine moj, po čemu ću razaznati da ću je zaposjesti?“ Odgovori mu: „Prinesi mi junicu od tri godine, kozu od tri godine, ovna od tri godine, jednu grlicu i jednoga golubića.“ Sve mu to Abraham donese i rasiječe na pole i metnu sve pole jednu prema drugoj; ptica nije rasijećao. Ptice grabežljivice obarale se na leševe, ali ih je Abraham rastjerivao. Kad je sunce bilo pri zalazu, pade Abraham u dubok san i obuze ga jeza, mrak velik. Kad je sunce zašlo i pao gust mrak, pojavi se zadimljen žeravnjak i goruća zublja te prođu između onih dijevoja. Toga je dana Gospodin sklopio Savez s Abrahamom rekavši: „Potomstvu tvome dajem zemlju ovu od Rijeke egipatske do Velike rijeke, rijeke Eufrata.“

Riječ je Gospodnja.

PSALAM: 27 (26)

Gospodin mi je svjetlost i spasenje.

Gospodin mi je svjetlost i spasenje:
koga da se bojim?

Gospodin je štit života mog:
pred kime da strepim?

Slušaj, Gospodine, glas moga vapaja,
milostiv mi budi, usliši me!
Moje mi srce govori:
„Traži lice njegovo!“

Dá, lice tvoje, Gospodine, ja tražim.
Ne skrivaj lica svoga od mene.
Ne odbij u gnjevu slugu svoga!
Ti, Pomoći moja, nemoj me odbaciti!

Vjerujem da ću uživati dobra Gospodnja
u zemlji živih.

U Gospodina se uzdam, ojunači se,
čvrsto nek bude srce tvoje:
u Gospodina se uzdam!

2. ČITANJE Fil 3, 17-4, 1

**Čitanje poslanice svetoga Pavla
apostola Filipljanima**
Braćo!

Nasljedovateljima moji budite i promatrajte one koji žive po uzoru koji imate u nama. Jer često sam vam govorio, a sada i plaćući govorim: mnogi žive kao neprijatelji križa Kristova. Švršetak im je propast, bog im je trbuh, slava u sramoti – jer misle na zemaljsko.

Naša je pak domovina na nebesima, odakle iščekujemo Spasitelja, Gospodina našega Isusa Krista: snagom kojom ima moć sve sebi podložiti on će preobraziti ovo naše bijedno tijelo i suobličiti ga tijelu svomu slavnemu. Stoga, braćo moja ljubljena i željkovana, radosti moja i vijenec moj, tako – čvrsto stojte u Gospodinu.

Riječ je Gospodnja.

PJESMA PRIJE EVANĐELJA:

Slava Tebi, Kriste Bože, Kralju slave
vječite!

Iz sjajnog oblaka začu se Očev glas:
Ovo je Sin moj, Ljubljeni! Slušajte ga!

Slava Tebi, Kriste Bože, Kralju slave
vječite!

EVANĐELJE Lk 9, 28b-36

Čitanje svetog Evanđelja po Luki

U ono vrijeme: Povede Isus sa sobom Petra, Ivana i Jakova te uzide na goru da se pomoli. I dok se molio, izgled mu se lica izmijenio, a odjeća sjajem zablistala.

I gle, dva čovjeka razgovarahu s njime. Bijahu to Mojsije i Ilija. Ukazali se u slavi i razgovarali s njime o njegovu Izlasku, što se doskora imao ispuniti u Jeruzalemu. No Petra i njegove drugove bijaše svladao san. Kad se probudiše, ugledaše njegovu slavu i dva čovjeka koji stajahu uza nj. I dok su oni odlazili od njega, reče Petar Isusu: „Učitelju, dobro nam je ovdje biti. Načinimo tri sjenice: jednu tebi, jednu Mojsiju, jednu Iliji.“ Nije znao što govori.

Dok je on to govorio, pojavi se oblak i zasjeni ih. Ušavši u oblak, oni se prestrašiše. A glas se začu iz oblaka: „Ovo je Sin moj, Izabranik! Njega slušajte!“ I upravo kad se začu glas, osta Isus sam. Oni su šutjeli i nikomu onih dana nisu kazivali što su vidjeli.

Riječ je Gospodnja.

MOLITVE VJERNIH

Bog nije droga koja bi nam pomogla da podnesemo sebe kakvi jesmo i svijet kakav jest, nego snaga koja nas hoće doista promijeniti i zajedno s nama promijeniti svijet. Stavimo mu se s pouzdanjem na raspolaganje:

● *Da ne čekamo samo ono uskrsnuće na Dan suda, nego da već sada živimo na drugačiji, uskrsl način – molimo.*

● *Da tako živimo kako bi ljudi po nama mogli povjerovati da je Isus doista uskrsnuo – molimo.*

● *Da nam barem od vremena do vremena, kad nam je to najpotrebnije, u molitvi, slušanju Pisma i primanju sakramenata Isus podari izvanrednu svjetlost svoje prisutnosti, kao što je apostole ojačao svojim preobraženjem – molimo.*

● *Da zajedno s našim dragim pokojnicima uđemo u vječno uskrsnuće – molimo.*

Hvala ti Oče što nam daješ da pobjeđujemo smrt snagom Duha – po Kristu Gospodinu našem.

ZA RAZMIŠLJANJE

Opet je i riječ o preobrazbi, o promjeni koja čovjeka treba učiniti drugačijim, upravo ga prebaciti na razinu božanskoga življenja. Apostol danas to izričito uči i to u punom uskrsnom smislu. Ne govori tek o nekoj promjeni raspoloženja, životnoga stava ili načina življenja, nego o promjeni cijeloga čovjeka tako da on više ne bude bijedno stvorenje što se ima raspasti. Luka prikazuje Isusa onakvim kakav će biti kad uskrsne. Zanimljivo je da se uz njega kao uskrsl pojavljuju također Mojsije i Ilija. U njima dvojici cio Stari Zavjet – Zakon i Proroci – priznaje Krista svojim ispunjenjem. U viđenju se čuje i Očev glas koji potvrđuje da je taj i takav Isus doista vrhunski domet njegova nauma, njegova pothvata stvaranja čovjeka da bi ga uzdigao do samoga sebe. Oblak što se pojavljuje u tom prizoru ne mora imati nikakvo posebno značenje. Vjerojatno je samo uobičajeni rekvizit ili dodatak kad se prikazuje nešto nadnaravno, onostrano, nebesko. Njime se zapravo ublažuju prijelazi između ovoga i onoga svijeta, to granično područje koje nam je nepoznato, nezamislivo i neopisivo. To što Petar poželji zauvijek

ostati u takvu stanju, želja je razumljiva i naivna, te Evanđelist primjećuje da nije znao što govori. Uskrsna preobrazba može se tako nazrijeti, ali do nje nema puta osim kroz smrt.

U sklopu današnjih biblijskih ulomaka posebno je zanimljiv prastari zapis o Abrahamovu Savezu s Bogom. Taj je Savez sklopljen na najsvečaniji način, kako su se u ono gotovo predpovijesno doba sklappali važni, neporecivi savezi među ljudima. Tražeći da Bog dode tako s njim sklopiti Savez, Abraham zapravo traži probijanje inače neprolazne ograde između svijeta i nadsvijeta. Prihvaćajući taj zahtjev, Bog doista silazi na ljudsku razinu i čovjeka uzdiže na svoju. U slici Saveza Abraham je žeravnjak, a Bog zublja. Razlika silna, ali gore istim plamenom. Čovjek u tom Savezu već prima u sebe zalog Božjeg života. Žeravnjak dimi – čovjek je nesavršen – ali će se vremenom, u zajednici sa zubljom, sav pretvoriti u svjetlost. Treba samo ne odustati od odluke da tako bude, čekati Božji zahvat i onda kad izgleda da ga nigdje nema.

NÜRNBERG

Svaki za svoje i svi za sve

● „I krstite se djeca prognanih, a očevi se vrate na ratišta“

U gradu od oko 700000 žitelja Hrvata bi moglo biti oko 4500. Zacijelo i nešto više, ako se misli na neprijavljene i najnoviji priliv prognanika. Naši su svećenici o Božiću blagoslovili oko 200 obiteljskih domova. Misiju vode hrvatski salezijanci, svećenici **Božidar Šimičić, Josip Ljubić i Ivan Matijević.**

Mise na hrvatskom jeziku služe se osim u samom Nürnbergu još u Herzogenaurachu i Laufu. Na sve te naše mise redovito se okuplja oko 1500 vernika. Kad bi na tom području Hrvata bilo samo 4500, bili bi to u cijeloj Njemačkoj najrevniji hrvatski katolici s 30% redovitih sudionika u misama. No s neutvrđenim brojem neprijavljenih i prognanika svaki je takav zaključak preuranjen.

No, na samu Svijećnicu u nadjelju 2. veljače mogli smo se uvjeriti o bujnom životu hrvatske katoličke zajednice. Nad dušobrižnik fra **Bernard Dukić** predvodio je euharistijsko slavlje i svečano krstio malu **Ivanu Čavarušić.** Obitelj je htjela da novorođenče dobije ime rođaka koji je nedavno pao na Hrvatskom ratištu. Fra Bernardo je vođenjem obreda potresno povezao okupljenu zajednicu s ranjenom domovinom.

Saznajemo da nürnberški hrvatski katolici ne samo u velikom broju poput Nijemaca idu na pričest, nego se također rado i često ispovijedaju. O Božiću su zadali mnogo posla devetorici svećenika ispo-vjednika.

Vodstvo Hrvatske katoličke misije svim se silama zauzima za pomoć domovini,

suradujući sa svim hrvatskim strankama i društvima – ni s kojim se ne poistovjećujući. U vlastitim prostorijama Misija je ustupila prostor **Humanitarnom odboru za pomoć Republici Hrvatskoj i Republici Bosni i Hercegovini,** osiguravši mu i poseban telefon 0911/412687. Zajedničkim zauzimanjem skupljena je obilna pomoć koju je oko 40 tegljača razvezlo širom domovine. Nikolinjske darove nürnberška djeca poslala su prognanicima na Knežiji u Zagrebu i onima u Rijeci. Na samo Nikolinje u Nürnbergu je nastupala za djecu kazališna družina „**Mala scena**“ iz Zagreba, a za odrasle su pjevali **Kiće Slabinac, Tereza Kesovija, Tomislav Ivčić i Đuka Čaić.** Uvriježilo se da zajedničke skupine vjernika skupljaju pomoć svaka za svoj rodni kraj a da ipak svi zajedno prilažu i za zajedničke hrvatske potrebe. Automobili hitne pomoći posli su iz Nürnberga u više hrvatskih gradova. Naš svećenik Šimičić je na crkvenim skupovima i njemačke prijatelje potaknuo da pomažu Hrvatskoj.

Hrvatski svećenici posebno su zauzeti u radu s prognanicima. U župnom biltenu čitamo: „**I krstite se djeca prognanih, a očevi se vrate na ratišta. I vjenčate se hrvatski mladenci a muževi se vrate u boj.**“

Mjesne njemačke novine nedavno su donijele neobičnu fotografiju koja prikazuje hrvatskog svećenika Božidara Šimičića u veselom društvu njemačkih časnika. To su vojnici Drugog lovačkog bataljona na dočeku Nove Godine bili priredili tombolu i svu dobit od 2500 maraka namijenili dječjem vrtiću u porušenom Karlovcu. Pomoć je našem

svećeniku uručio major **Egon Eibl.** Hrvatska misija razvija dobre odnose s mjesnom Evangeličkom Crkvom te i evangelici prilažu za ugroženu Hrvatsku.

U petak 24. siječnja ove godine nürnberški ogranak Matice Hrvatske kojemu je predsjednik **dr. Blaž Topolovac** i tamošnja Hrvatska demokratska zajednica koju vodi Ilija Matković priredili su u hotelu „**Deutscher Hof**“ svečani prijem povodom uspostavljanja diplomatskih odnosa SR Njemačke s Republikom Hrvatskom. Brojne ugledne predstavnike njemačkog državnog i kulturnog života pozdravio je ondje i voditelj hrvatskog ureda u Münchenu **Josip Pavišić.** U tom je hotelu iste večeri u organizaciji tamošnje CSU i ogranka HDS priređen vrlo sadržajni okrugli stol na kome su njemačkim prijateljima naše prilike i probleme stručno i sadržajno prikazali ekonomist **dr. Mladen Stanišić,** povijesničar publicist **Srećko Lipovčan** i ugledni jezikoslovac **prof. dr. Ante Stamać.** I tu je hrvatsku državu predstavljao opunomoćenik **Pavešić,** a iz Zagreba je došao s uglednim suradnicima predsjednik HDS-a **dr. Marko Veselica.** **A.K.**

BOŽIDAR PETRAČ U BAVARSKOJ I BADEN-WÜRTENBERGU

Predsjednikov savjetnik u našim misijama

Savjetnik Predsjednika Republike Hrvatske Božidar Petrač boravio je od 31. siječnja do 3. veljače u Bavarskoj i Baden-Württembergu. Došao je na poziv HKM i HDZ-a iz Ulma. U Ulmu je sudjelovao u hrvatskom susretu povodom međunarodnog priznanja Republike Hrvatske. Bila je nazočna i zastupnica u njemačkom Bundestagu Karin Jeltsch. Na tiskovnoj konferenciji u prostorijama Hrvatske katoličke misije Petrač je odgovarao na pitanja mjesnih i pokrajinskih novinara o sadašnjim političkim prilikama u Republici Hrvatskoj. U subotu 1. veljače Predsjednikov savjetnik je s predsjednikom HDZ-a u Ulmu Mirkom Bušićem pohodio hrvatske prognanike koji su smješteni u župnom domu u Finningenu gdje župnikuje hrvatski svećenik Marijan Kopic. Među tim prognanicima je i četrnaestero djece. Iste je večeri Petrač održao predavanje u Ingolstadtu a u nedjelju je zajedno s fra Slavkom Antunovićem, svećenikom iz Vukovara koji je prije dva tjedna bio oslobođen u Sremskoj Mitrovici, i Marijom Tićac iz Borova Naselja, boravio u Geislingenu gdje je upriličen susret i razgovor s tamošnjim hrvatskim iseljenicima.

Bosiljko Rajić, dušobrižnik

Župnik s prognaničkom obitelji Vlahovića iz Belog Manastira u Baranji

AACHEN

Ljubav je blizu a mir daleko

Hrvatska zajednica u Aachenu i njezino zauzimanje za ugroženu Hrvatsku svračala je tijekom cijelog božićnog vremena na sebe veliku pozornost tamošnje njemačke javnosti. Iz tjedna u tjedan, a ponekad i iz dana u dan, novine „Aachener Volkszeitung“ (AVZ), i „Jülicher Volkszeitung“ donosile su velike i bogato ilustrirane članke o Hrvatima i njihovoj skrbi za domovinu kao i za njezine izgledice.

O Nikolinju AVZ piše o slavlju za hrvatsku djecu u župi Srca Isusova. Na poticaj tamošnje župne suradnice **Marianne Kruit** i odgojiteljice **Angelike Degen** u suradnji s Hrvatskom katoličkom misijom u Aachenu župljani te župe tjednima su skupljali darove za hrvatsku prognaničku djecu u tom kraju. Izvjestitelj posebno spominje maloga Danila čija je majka Hrvatica poginula, a otac – s druge strane barikade – ne želi za nj ni čuti. Dječak je s djedom i bakom dobežao u Njemačku. I mala Zagrepčanka Karolina morala je ostaviti svoga oca. Zanimljivo je kako su njemački novinari postali u novije doba osjetljivi za takve pojedinosti. Domaćini toga slavlja sve su učinili da ta djeca barem za nekoliko sati ne misle na svoju tešku sudbinu. Njemačke djevojke svirale su im na flauti, **Božena-Vera Cernić** iz HKM pjevala im je hrvatske pjesme. „Jülicher Volkszeitung“ od 17. prosinca radosno izvješćuje kako su razne gradske škole i ustanove, župe i osobito ženska katolička društva pripremili čak 1600 paketića da njima u božićne dane obraduju male Hrvate u ugroženim dijelovima njihove domovine. Već sutradan, 12. prosinca, AVZ pod naslovom „Pjesmom protiv boli“ izvješćuje o božićnom slavlju u velikoj dvorani župe sv. Petra. To su tamošnji Hrvati posudili tu dvoranu jer im je njihova župna bila premalena. Hrvatski dušobrižnik fra **Mato Kljajić** posebno je potaknuo svoje vjernike da o Božiću izkažu skrb za rodake i prijatelje u domovini.

Njemačkog novinara posebno su dirnuli paketi što su ih izbjegle Hrvaticke slale svojim muževima na ratišta. U Walheimu jedna je njemačka škola pod vodstvom direktorice **Ursule Brasseur** složila 150 božićnih paketića za vršnjake u Hrvatskoj, a svaki je njemački dak u svoj paketić umetnuo adresu želeći započeti dopisivanje s dotičnim vršnjakom. Hrvatski gostioničar **Ivan Cale** pobrinuo se za još 400 takvih paketića.

AVZ od 21. prosinca posebno ističe hrvatsku Mahnwache u Aachenu – što bi se moglo prevesti kao „Straža upozorenja“. Članak ističe da na jednom malom obavijesnom stoliću, što ga je hrvatska

kulturna zajednica uspjela postaviti negdje u kutu božićnog sajma, stoji veliki napis poput izazovne uzrečice: „Das Fest der Liebe ist nahe – Der Friede in Kroatien ist fern“ (Blizu je blagdan Ljubavi – Daleko je mir u Hrvatskoj). Na kraju je Hrvate oko tog stolića došao pohoditi i sam gradonačelnik (Oberbürgermeister) dr. **Jürgen Linden** a zatim ih je i primio u gradskoj vijećnici. Na spomenutom stoliću brojni njemački prijatelji tjednima su stavljali svoje potpise na poziv Njemačkoj da prizna hrvatsku nezavisnost.

Istoga dana novine donose vijest iz Eschweilera odakle je 7000 božićnih paketa za hrvatsku djecu već bilo pošlo u ratom zahvaćena hrvatska područja. Pakete su pripremali i darove prikupljali brojni mladi i stari iz različitih ustanova društava i škola. Članak ističe da je cio taj pokret za pomoć Hrvatskoj najviše potaknuo javni poziv predsjednika Biskupske konferencije Njemačke mons. **Karla Lehmann**a koji je na aachenskom području posebno ponavljao područni dekan **dr. Toni Jansen**.

„Aachener Nachrichten“ pred Novu Godinu posebno ističu veliko hrvatsko božićno slavlje u aachenskoj Crkvi sv. Petra.

Mit viel Liebe zum Detail haben die Helfer das Fest für die kroatischen Kinder realisiert.

Foto: Mohamad Tagh

STUTTGART

Stuttgartska noć 15. siječnja oživjela je radosnim iskazima hrvatske zahvalnosti. Bilo je to zacijelo jedno od najvećih zahvalnih slavlja priznanja Republike Hrvatske odmah toga dana u Njemačkoj.

ROTTWEIL

Zahvalnost mjesto prosvjeda

U Schrambergu su se njemački građani, kako pišu tamošnje novine od 20. siječnja najprije namrštili videći mnoštvo demonstranata na ulicama svoga grada a zatim su se zajedno s tim mnoštvom oduševili. Hrvati nisu izašli na ulice prosvjedovati nego zahvaljivati Njemačkoj što je za njezino zauzimanje za međunarodno priznanje Republike Hrvatske. **Ivan Štrukelj** koji je hodao na čelu povorke tumačio je njemačkim građanima kako Hrvati ne zaboravljaju dobročinstva, a građani toga grada tjednima su skupljali potpise na peticiju koju je njihov gradonačelnik **dr. Herbert O. Zinell** poslao u Bonn za priznanje Hrvatske. Također su sakupili mnogo darova osobito za Čakovec koji je sa Schrambergom grad pobratim. Njemački sudionici slavlja posebno su zauzeti za obnovu teško razorenih hrvatskih gradova i spomenika kulture. Na skupu je uzeo riječ Arapin **Naji Salameh** koji je u ime svih tamošnjih Arapa izrazio radost zbog priznanja hrvatske nezavisnosti.

Istodobno je u Schwenningenu hrvatska zajednica pod vodstvom dušobrižnika **Luke Lucića** sudjelovala u međunarodnoj večeri u župi sv. Franje. Svećenik Lucić je nazočnima govorio o zbivanjima u Hrvatskoj istaknuvši kako je i ovdšnjim Hrvatima sad mnogo lakše jer imaju iza sebe vlastitu državu. Hrvatska zajednica

Lieder aus der Heimat sang während des internationalen Abends ein spontaner kroatischer Chor.

Bild: Jochen Schwillio

u cijelom tom kraju brojila je 1600 članova, ali se od početka rata u Hrvatskoj povećala s oko 400 izbjeglica svih dobi. HKM Rottweil pokriva područje od Schwenningena do Schulza. Dosad je s tog područja poslana u Hrvatsku pomoć sudjelovale su i političke stranke te sportske i kulturne zajednice. Sva pomoć s područja te misije uglavnom je slana preko caritasa BK u Zagrabu a dijelom i izravno u Vinkovce, Vukovar, Sisak, Dubrovnik i Stubičke Toplice. Za Božić su djeca poslala pakete i zatim nastavila dopisivanje s vršnjacima u domovini.

Veliku pošiljku od 18 tona hrane je 29. siječnja pratio do Zagreba pastoralni suradnik **Mladen Lucić**.

Naše misije Rottweil i Tuttlingen zajedno su 22. veljače navečer priredile proslavu međunarodnog priznanja Republike Hrvatske i to u Trossingenu, u Fritz-Kiehn-Halle. Sudjeluju tamburaši vinkovačke „Dike“ te tamburaški sastav američkih Hrvata. Tu je i vinkovački gradonačelnik **Zovak** koji dolazi posebno zahvaliti Misiji za njezinu pomoć Vinkovima. ■

WÜRZBURG

Liječnici na hrvatskom ratištu

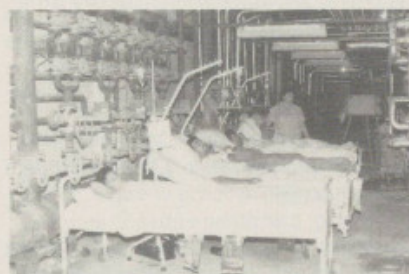
U würzburškom katoličkom tjedniku „Sonntagsblatt“ od 12. siječnja ove godine objavljena je slika tamošnjeg liječničkog para dr. Jasne Družinec-Bill i njezinog supruga dr. Josipa Billa s iscrpnim izvješćem o njihovu liječničkom pomaganju ugroženoj Hrvatskoj. Hrvat dr. Josip Bill je iz vlastita iskustva u domovini izvijestio njemačku javnost da vojska bivše Jugoslavije i četnici otvaraju

vatru na svako vozilo koje nosi oznaku Crvenoga križa. Dr. Josip je pohodio krizna područja u Hrvatskoj u mjesecu prosincu. Zajedno s još dvadeset hrvatskih liječnika koji rade u Njemačkoj on je sudjelovao u velikom pothvatu pomoći pod pokroviteljstvom njemačkog ministra vanjskih poslova Hansa Dietricha Genschera. Pratili su 8 velikih teretnih automobila s lijekovima, zavojima, medicinskim instrumentima, hranom i pokrivačima u ukupnoj vrijednosti od tri milijuna maraka. Dijelili su pomoć izravno na ratištima i ondje pomagali zdravstvenim radnicima. Većina ih priznaje da polazeći iz Njemačke nisu ni slutili što ih čeka.

Dvadesetdevetogodišnji dr. Bill specijalizirao je u Zagrebu kirurgiju usta i čeljusti te je sad mogao pružiti pomoć mnogim ranjenicima. „Moj najteži slučaj bio je ovaj put čovjek kojemu je u jednom okrašaju razmrskano cijelo lice“ pripovi-

Dr. Jasna i dr. Josip Bill

Odjel za intenzivnu njegu u podrumu osječke bolnice

jeda mladi liječnik koji i u Würzburgu radi na sveučilišnoj klinici za kirurgiju ustiju, čeljusti i lica. Josipov brat također liječnik dr. Boris Bill je s trećinom spomenute skupine liječnika ostao blizu ratišta, upravo u Osječkoj bolnici tijekom cijelog božićnog vremena. O Božiću je telefaksom izvijestio o teškom stanju bolnice koja se uglavnom povukla u podrum i o besprimjernom junaštvu tamošnjih zdravstvenih radnika. ■

LENNESTADT/KIRCHHUNDEN

Konvoj na opasnom putovanju

„Rundschau für den Kreis Olpe“ od 11. siječnja ove godine donosi veliku slikovnu reportažu o akciji „Hilfe für Kroatien“ pod naslovom **„Schrecken und Angst Begleiter auf der Fahrt ins Kriesengebiet“**. Riječ je o velikoj pomoći koju su njemački prijatelji hrvatskoga naroda iz okružja Lennestadt uputili o Novoj godini na ugroženo zadarsko i šibensko područje. Oko 10 tona odjeće, hrane i lijekova prevezeno je u 5 kamiona i 3 prikolice. Izvjestitelj posebno ističe hrvatskog pratioca konvoja **Denisa Raspovića** koji im je služio kao prevodilac. Konvoj je pratilo deset muškaraca iz Lennestadta i Kirchhundena. Članak zorno prikazuje neočekivane poteškoće što su ih imali na putu: vožnja trajektom na Pag s ugašenim svjetlima, noćenje u prvoklasnom hotelu, ali bez struje i ikakva grijanja, opasan prijelaz preko napola srušenog paškog mosta. U zadarskim hotelima čak dvije tisuće ljudi živi bez struje i vode. Sva je zemlja, bilježe oni, bez sapuna i praška za pranje jer su srušene tvornice u istočnoj

Die Leitung des Krisenstabes im Bunker in Šibenik mit den Organisatoren des Hilfstransports, Ulrich Sämer (links) und WR-Mitarbeiter Volker Neumann (rechts).

Savoniji. Ali ljudi su u Hrvatskoj neuništivi i iskreno zahvalni za svaku pomoć. Dio darova ostavili su u Rijeci, dio u Zadru, dio u Šibeniku. Posebno ističu kako im je svećenik što skrbi za bolesnike u šibenskoj bolnici pomogao da darovi dođu u prave ruke. Izvještaj ističe

više zaslužnih Nijemaca i Hrvata, posebno **Ulricha Semera** iz Halbebrachta. Ondje je otvoren i poseban konto kod Volksbanke Meggen. Ponosni što su prebrodili sve poteškoće i svladali strah organizatori običaju novi takav konvoj pomoći već o Uskrsu.

ŠVEDSKA

Tri cigarete dnevno jedno pivo tjedno 42 tone hrane mjesečno

Hrvati u Švedskoj u ovo ratno doba na razne načine pomažu domovini. Nema grada iz kojeg već nije poslana pomoć u hrani, odjeći, lijekovima, automobilima.

Samo hrvatsko društvo „Velebit“ iz Göteborga dosad je poslalo 13 tegljača punih takve pomoći.

Hrvatske katoličke misije **Göteborg** (msgr. Franjo Prstec), **Stockholm** (vlč. Stjepan Biletić) i **Malmö** (vlč. Vladimir Švenda) već prošlog kolovoza započele su „**Akciju odricanja za prognanike i sve koji trpe od posljedica agresorskog rata u Hrvatskoj.**“ Pušači se odriču tri cigarete dnevno, ostali po jedno pivo tjedno, djeca po čokoladu tjedno. Na taj način sakupili su toliko novaca da su mjesečno mogli slati u domovinu po dva tegljača s hranom (42 tone obiteljskih paketa). Tako je domovinski Caritas mogao siromašnima podijeliti 200 tona hrane. Ove su se godine „**Akciji odricanja**“ pridružile i misije **Oslo** (vlč. Stjepan Čukman) i **København** (vlč. Drago Čumurdžić).

EP

BALINGEN

Biblijâ, krunica i - kruha

HKM u Balingenu priredila je misu zahvalnicu 15. veljače. Trebalo je doista zahvaliti posebno njemačkim prijateljima koji hrvatsku patnju nisu samo gledali. Kad je već sva domovinska i iseljena Hrvatska bila napeta u očekivanju međunarodnog priznanja državnosti, na predbožićnom susretu hrvatskih i njemačkih vjernika 14. prosinca prošle godine njemački dekan Walter Klink bio je sažeto rekao: „Mi sudjelujemo u vašoj patnji, nastojimo pomoći koliko možemo. Mi smo zapravo bezpomoćni gledatelji sa sigurne udaljenosti. Ali mi ne smijemo ostati samo gledatelji.“ Doista su se svojski zauzeli. Već na tom susretu sudjelovali

su brojni visoki predstavnici političkog, kulturnog i crkvenog života toga kraja, Zollernabkreisa gdje hrvatska misija okuplja oko 2000 hrvatskih vjernika. Dekan Klink je posebno primijetio kako Hrvati iz nekih ugroženih područja u pismima što su mu ih slali više traže duhovnu nego tjelesnu hranu, kako su im Biblije i krunice i od kruha potrebnije. Onda, pred Božić, hrvatske djevojke su u prigodnom razmatranju primijetile kako europski mirotvorci kao da imaju previše vremena te im se ne žuri. No, čas međunarodnog priznanja ipak je došao. Balingenški Hrvati sa svojim svećenikom Božom Polićem i pastoralnim suradnikom Stjepanom Mežnarićem i dalje znaju da za domovinu treba raditi brzo, trajno i uspješno.

Zum Weihnachtstreffen mit Bitten um Frieden hatte die Katholisch-Kroatische Mission nach Frommern eingeladen

BIELEFELD

„Zar da diktatura pobijedi demokraciju?“

Oko 1 500 hrvatskih vjernika okupilo se u nedjelju, 26. siječnja, na misu zahvalnicu u crkvi sv. Josipa, povodom međunarodnog priznanja hrvatske državnosti. Misno je slavlje predvodio pomoćni biskup dr. **Paul Nordhues**, a s njime su zajedno služili dekan **Heinz Allgermisen** i hrvatski dušobrižnik **Slavko Rako**. Biskup Nordhues je istaknuo da je priznanje hrvatske države, zapravo priznanje osnovnih ljudskih prava za Hrvate. „Zar da diktatura pobijedi demokraciju? Ne ratuje li to propala komunistička ideologija protiv vjernoga naroda? Zar da mržnja i sila jačega pobijedi nad slabijima?“ – pitao je biskup. Ponovno je sve pozvao da pomažu Hrvatskoj jer „Božja ljubav postaje vidljivom u ljudskoj ljubavi i pomoći“. Nakon mise mnoštvo je predvođeno župnikom Slavkom, u šutljivoj povorci pošlo pred gradsku vijećnicu. Samo su veliki natpisi isticali hrvatsku zahvalnost njemačkome narodu. Pred vijećnicom odjeknula je pjesma, molitva i spomen poginulih. Svećenik Rako istaknuo je kako su Hrvati

neizrecivo ponosni što se napokon mogu predstaviti vlastitom državom u krugu stare Europe. Istaknuo je da Hrvati žele živjeti u miru sa svima, i s onima koji drugačije misle. Uzimajući riječ, članica europskog parlamenta **Elmar Brok**, je upozorila da treba brzo svladati mržnju između Srba i Hrvata. Također je upozorila kako nije sasvim točan govor o povratku hrvatskog naroda Europi, jer Hrvati su po svojoj kulturi uvijek Europi pripadali. Radost nad hrvatskom nezavisnošću posebno je izrazio župnik župe sv. Josipa, **Stanislav Walczak**. **Prelat Ludwig Hoffmann**, bielefeldski dekan, pozdravio je Hrvate u ime svih tamošnjih župa.

Hrvatski svećenik Rako sve je pozdravio na njemačkom i hrvatskom jeziku. Prenio je pozdrave trojice hrvatskih ranjenika koji su na klinici u Biggeamu upravo dobili proteze. Govorio je o hrvatskoj patnji, žalosti, nadi, spremnosti na izmirenje i beskompromisnu borbu za ljudska i narodna prava.

BERLIN-WALBERBERG

Studeniti za hrvatsku djecu

Prateći s velikom zbunjenošću ratna događanja u Hrvatskoj, razmišljajući o užasnoj situaciji, a svjesni svoje nemoći naočigled činjenice da samo „stoje i gledaju“, dominikanski studenti iz Walberberga (Njemačka) na prijedlog hrvatskog dominikanca đakona Frane Prclele, odlučili su prigodom božićnih blagdana poslati hrvatskoj djeci prigodne pakete kao svoj mali znak suosjećanja i solidarnosti s prognanicima. Novac su prikupili tako što su se odrekli svojih božićnih poklona i džeparca. Plemenito djelo su svojim novčanim priložima poduprli i vjernici župe St. Paulus u Berlinu gdje Frano kao đakon obavlja svoju pastoralnu praksu. Svjesni su da tim paketima

neće spasiti živote te djece, ali žele, kako ističu u popratnom pismu, da i ta djeca „osjete ljubav Boga koji postade čovjekom“, dajući im do znanja da nisu sami, jer i njima studentima nije svejedno što se zbiva u Hrvatskoj. Na taj su način njemački dominikanski studenti razveselili oko 200 hrvatske djece i roditelja. Pristigle pakete na adrese prognanika i siromašnih obitelji podijelili su dominikanski studenti iz Zagreba.

Anto Gavrić

AUSTRIJA

„Kirchenzeitung“ – Leser spendeten 330 000 Schilling für Kroatienhilfe!

Austrijski vjernici za pomoć Hrvatskoj

Katolički tjednik austrijske biskupije Celovec (Klagenfurt) „Kärntner Kirchenzeitung“ od 19. siječnja ove godine ponosno hvali svoje čitatelje što su se odazvali na poziv za pomoć Hrvatskoj. Uredništvo toga tjednika je zajedno s Caritasom početkom prosinca prošle godine uputilo takav poziv. Već početkom prošloga siječnja bio je sakupljen iznos od 330 000 Šilinga (oko 2,400 000 hrv. dinara); što je mnogo više od sakupljenih iznosa u sličnim pothvatima u toj biskupiji. Zacijelo je na čitatelje djelovalo ustrajno izvješćivanje toga tjednika o strahotama rata u Hrvatskoj, upravo o strašnom nečovještvu agresora.

BEČ

„Akcija Međugorje“ – za žrtve u Hrvatskoj

„Pomoć za žrtve u Hrvatskoj“ i „Svjetlost Marijina“ stalni su pokreti darivanja koje od rujna prošle godine vodi bečka „Molitvena akcija Međugorja“. To društvo pozvalo je ljude da pomažu upravo 9. rujna, a već dvadesetog rujna krenula je Hrvatsku veća pošiljka lijekova. Do 9. prosinca poslana je tako pomoć u vrijednosti od oko 2 150 000 Šilinga. Lijekovi su poslani u Osijek, Slavonski Brod, Split, Zagreb i Opatiju. Medicinska oprema – uz zavojne potrepštine i pričuvne dijelove – u Zadar, Šibenik, Sinj, Vukovar, Čakovac, Slavonski Brod, Novu Gradišku (između ostalog i ultrazvučni aparat) u Osijek. U sve te gradove pomoć je išla po više puta. Živežne namirnice, pokrivače i druge potrepštine poslana su u Šibenik, Osijek, istočnu Slavoniju i Zagreb. Za novorođenčad i manju djecu upućena je dječja hrana i pelene u Šibenik, Zadar, Split, Sinj, Sisak, Dubrovnik, Osijek i Zagreb. U Zagreb je upućena i pošiljka nikolinjskih darova za 5 000 djece. Još je skupljeno više od 40 tona zimske odjeće, obuće i pokrivača, što se odmah prevozi na krizna područja. Dobar dio pomoći upućuje se i preko pojedinaca i drugih organizacija. U tu djelatnost uključeno je na tisuće članova i mnogo suradnika. U međuvremenu u Hrvatsku je pošlo još nekoliko velikih pošiljki u vrijednosti od više stotina tisuća šilinga.

AACHEN – ESCHWEILER

Nogometni turnir za Hrvatsku

U subotu, 2. veljače, održan je nogometni turnir u Eschweileru, u podružnici HKM Aachen, u malom nogometu. Sudjelovalo je 8 momčadi. „Pobijedila“ je mašta i čovječnost, jer prihod od nešto više od 10000 DM ide u korist Hrvatske.

Hrvatska kolonija u Eschweileru, inače vrlo aktivna, uvijek u prvim redovima, pokazala se i dokazala u najboljem svjetlu: pečenje, kobasice, salate, kolači, pića – uz vrlo povoljne cijene i za djecu i mlade – a sve opet uz šarmantnu posluhu.

„Moto turnira je bio: MIR U EUROPI – POMOĆ HRVATSKOJ. Inicijatori ove plemenite akcije bili su. Slavko Gogić i hrvatski zet Willi Heidbüchel. Brojna hrvatska publika pratila je s oduševljenjem ovaj susret, gledala s ponosom hrvatsku i njemačku zastavu, i skoro zaboravila jugokonzulate, koji su u prijašnjim godinama bili prisutni na takvim susretima po svojim uhodama, doušnicima. (Ne bi li i ovdje kod njemačkih vlasti trebalo „otvoriti“ akte o stazijama jugodiplomacije?!)

Na poluvremenu je bila velika „gužva“ pred golom. Što se dogodilo? Željko Kovačić, sa svojom kolonijom iz Bergheima, predložio je pucanje sedmeraca, uz cijenu od 10 DM, za Hrvatsku. I žene i djeca, a prokušani nogometaši iz publike tako i tako, gurali su se doslovno pred golom, kako bi pucali na gol za Hrvatsku.

Velik uspjeh, bez velikih zvijezda – uz mnogo truda i mašte.

M. K.

Rješenje križaljke iz broja 1

D	U	K	I	Ć	■	N	O	V	S	K	A
V	R	U	T	A	K	■	L	U	T	A	K
O	B	L	A	K	■	P	I	K	A	R	O
R	A	U	L	■	N	A	G	O	N	■	V
I	N	K	■	Ž	I	L	A	V	K	A	■
T	I	■	M	L	■	P	R	A	O	C	I
I	S	E	L	J	E	N	A	H	R	V	A
■	T	R	■	B	R	C	I	■	I	A	L
■	I	A	K	O	■	I	J	■	Ć	I	L
O	K	T	A	V	I	J	A	N	■	N	I
P	A	O	L	I	N	A	■	K	A	S	K
A	D	A	■	K	A	S	K	A	D	E	R

Sretni dobitnici su:

Miroslava Vučić, Düsseldorf
 Marijo Vidačković, Waiblingen
 Vilma Obradović, Schwelm

Nagrade im stižu poštom.

FRANKFURT/M.

Košarkaški turnir kluba „Croatia“

Košarkaški klub „Croatia“ u Frankfurtu započeo je novu godinu svojim prvim košarkaškim turnirom. Osim gostiju i sudionika iz okolice Frankfurta pozvane su i ekipe iz domovine, no uspjela je doći samo ekipa Splita. Razumije se da je publi-

ka baš njih snažno poticala, te su postali favoriti turnira i osvojili drugo mjesto.

Turnir je održan 4. i 5. siječnja u školi „Werner von Siemens“ u Frankfurtu. Domaćini turnira priredili su u njegovu sklopu u subotu 4. siječnja i dobrotvorni

koncert u dvorani „Bürgerhaus Griesheim“. Za dobro raspoloženje brinula se klapa „Omiš“ izvodeći rodoljubne i posebno južnohrvatske pjesme, te Ivo Amulić pjesmama skupine „Tutti frutti“. Prihod od ulaznica namijenjen je za pomoć Hrvatskoj.

Koncert je doista uspio, ali nakon njega je primijećeno da su neki naši mladići polomili brklju na izlazu podzemne garaže koja nam je bila na raspolaganju. Zar se baš moramo tako predstavljati u ovoj zemlji?

Irena Balić

OFFENBACH

Mali nogomet za velike žrtve

Nogometni klub Zrinski iz Offenbacha priredio je međunarodno natjecanje u malom nogometu u Sporthalle Martinsee, Rembrücker Straße 6056 Heusenstamm. Sudjelovali su hrvatski prvoligaš **HAŠK Građanski** iz Zagreba, višestruki prvak u malom nogometu **Seljak** iz

Livna, Offenbaški **Kickers** iz hessenske Oberlige, najbolji iz te Oberlige **Höchst Classique**, prvi hrvatski nogometni klub u Offenbachu **Zrinski**, iz Frankfurta **Dubrovnik** i **Croatia** te **Croatia** iz Obershausena. Bila je to dobrotvorna priredba u korist žrtava rata u Hrvatskoj. Ulaznice su bile po 20 DM, a skupljali su se i dobrovoljni prilozi. Bila je organizirana i prodaja jela, pića i kolača. Cijeli je trud urodio utrškom od 20000 DM čistog prihoda za žrtve rata u Hrvatskoj.

Stipe Musterić

SINDELFINGEN

Fra Marinko i hrvatski šport

Zagrebački večernji list od 5. veljače donio je članak „Svećenik bodri rukometašice“ s fotografijom fra Marinka Vukmana među članicama „Lokomotive“. Taj hrvatski rukometni ženski tim je u Sindelfingenu igrao s tamošnjom ekipom Lützelindena. Bilo je to na sportsko-glazbenoj priredbi na kojoj se okupilo oko 4500 Hrvata. Fra Marinko Vukman, popularni voditelj HKM u susjednom Stuttgartu bodrio je rukometašice: „Šport je veoma važan u promicanju Hrvatske, pa pomozimo našim hrvatskim rukometašicama da postignu ono što žele.“ Narod je fra Marinka ozbiljno shvatio, dao je sve od sebe zajedno s rukometašicama i one su pobijedile. ■

PRAVNI SAVJETNIK

Piše: **Sanja Krovinić,**

pravница, stručna suradnica u Ministarstvu iseljeničtva Republike Hrvatske

REPUBLIKA HRVATSKA
REPUBLIC OF CROATIA
REPUBLIQUE DE CROATIE

PUTOVNICA
PASSPORT
PASSEPORT

Osamostaljivanjem Republike Hrvatske kao samostalne i suverene države započeo je i proces razdruživanja sa zakonodavstvom bivše Jugoslavije. U ovom prijelaznom razdoblju, temeljem **Zakona o preuzimanju zakona**, preuzeti su neki savezni zakoni koji se u Republici Hrvatskoj primjenjuju kao republički zakoni i doneseni su novi. Među prvim zakonima donešenim u Republici Hrvatskoj su **Zakon o hrvatskom državljanstvu** i **Zakon o putnim ispravama hrvatskih državljana** (Narodne novine br. 53/91). Ti su zakoni u ovom početnom razdoblju najzanimljiviji.

Temeljem Zakona o hrvatskom državljanstvu to se državljanstvo stječe podrijetlom, rođenjem na području RH, prirođenjem i po međunarodnim ugovorima.

Podrijetlom stječe hrvatsko državljanstvo dijete kojemu su oba roditelja u trenutku njegova rođenja hrvatski državljani, odnosno ako je jedan od roditelja u trenutku rođenja djeteta hrvatski državljani a dijete je rođeno u RH. Ako je dijete rođeno u inozemstvu, ono stječe hrvatsko državljanstvo i u slučaju ako je jedan od roditelja hrvatski državljani, a drugi bez državljanstva ili nepoznatog državljanstva. Podrijetlom stječe hrvatsko državljanstvo i dijete stranog državljanstva ili bez državljanstva, ako su ga prema odredbama posebnog zakona **usvojili** hrvatski državljani. Takvo dijete smatra se hrvatskim državljaninom od trenutka rođenja.

Državljanstvo i putovnice

Dijete rođeno u inozemstvu kojemu je jedan od roditelja u trenutku rođenja bio hrvatski državljani, a ono ima prijavljeno prebivalište i živi u RH, također se od rođenja smatra državljaninom u RH.

Državljanstvo se stječe i **rođenjem** na području RH.

Prirođenjem može steći hrvatsko državljanstvo stranac koji je podnio zahtjev za primanje u to državljanstvo, ako udovoljava sljedećim pretpostavkama:

1. da je navršio 18 godina života, te da mu nije oduzeta poslovna sposobnost,
2. da ima otpust iz stranog državljanstva ili da podnese dokaz da će otpust dobiti ako bude primljen u hrvatsko državljanstvo,
3. da je do podnošenja zahtjeva imao prijavljen boravak najmanje 5 godina neprekidno na području RH,
4. da poznaje hrvatski jezik i latinično pismo,
5. da se iz njegova ponašanja daje zaključiti da poštuje pravni poredak i običaje u RH i da prihvaća hrvatsku kulturu, (članak 8, stavak 1).

U svezi s navedenim člankom 8 zanimljiva je odredba iz članka 11, stavak 1 koja se odnosi na **hrvatske iseljenike** a glasi:

„Iseljenik kao i njegovi potomci mogu prirođenjem steći hrvatsko državljanstvo i ako ne udovoljavaju pretpostavkama iz članka 8, stavka 1. točaka 1–4 ovoga zakona.“

Temeljem te odredbe za hrvatske iseljenike je dovoljno da podnesu zahtjev za primanje u hrvatsko državljanstvo i da udovoljavaju pretpostavci iz točke 5. Slična se odredba odnosi i na **strance** čije bi primanje u hrvatsko državljanstvo predstavljalo interes za RH. Oni također prirođenjem mogu steći hrvatsko državljanstvo pod istim uvjetima kao i hrvatski iseljenici (članak 12).

Ponovno može steći hrvatsko državljanstvo nekadašnji hrvatski državljani koji je tražio i ishodio otpust iz hrvatskog državljanstva radi stjecanja kojeg stranog državljanstva, što mu je kao pretpostavku za obavljanje kakvog poziva ili djelatnosti postavila strana država u kojoj ima prebivalište.

Pripadnik hrvatskog naroda koji nema prebivalište u RH može steći hrvatsko

državljanstvo ukoliko udovoljava pretpostavkama navedenim po točkama 4 i 5 i dade pisanu izjavu da se smatra hrvatskim državljaninom. Izjava se predaje nadležnom tijelu, diplomatskom ili konzularnom predstavništvu RH u inozemstvu.

Zahtjev za stjecanje hrvatskog državljanstva podnosi se policijskoj upravi, odnosno policijskoj stanici a može se podnijeti i putem diplomatskog ili konzularnog predstavništva RH u inozemstvu.

Zakonom o putnim ispravama hrvatskih državljana regulirano je da hrvatski državljani, pod uvjetima propisanim zakonom, ima pravo na putnu ispravu kojom dokazuje identitet i državljanstvo.

Putnu ispravu izdaje policijska uprava, odnosno policijska stanica ministarstva unutrašnjih poslova prema mjestu prebivališta podnositelja zahtjeva. Građaninu koji u inozemstvu boravi više od tri mjeseca putovnicu može izdati i diplomatsko ili konzularno predstavništvo RH u inozemstvu na čijem području taj građanin boravi. Iznimno od ove odredbe građaninu kojemu je u inozemstvu nestala putovnica a neophodno je da ostane u inozemstvu više od trideset dana radi liječenja, službenog posla, školovanja, specijalizacije ili iz drugih opravdanih razloga putovnicu može izdati diplomatsko ili konzularno predstavništvo RH u inozemstvu na čijem području građanin boravi.

Putne isprave izdaju se na propisanim obrascima i za njihovo izdavanje mora se podnijeti zahtjev nadležnom državnom tijelu. Uz zahtjev za izdavanje putne isprave na uvid se stavlja osobna iskaznica ili druga isprava kojom se dokazuje identitet i državljanstvo podnositelja. Uz to se prilažu dvije fotografije propisane veličine koje vjerno prikazuju podnositelja zahtjeva. Zahtjev za izdavanje putovnice za građane koji privremeno ili stalno borave u inozemstvu sadrži i podatke o mjestu i državi boravišta odnosno prebivališta u inozemstvu.

Republika Hrvatska u inozemstvu uspostavlja svoja diplomatska predstavništva, odnosno misije, konzularne urede, kulturno-informativne centre, kojima je jedan od zadataka i trajna skrb u suradnji s nadležnim tijelima u RH o statusu Hrvata koji žive u inozemstvu. ■

RADOSNI I TUŽNI DOGAĐAJI U OBITELJIMA

Rođenje i krštenje radosni su događaji za obitelj, za domovinu i za Crkvu. Objavljujemo imena novorođene i krštene djece hrvatskih obitelji u Njemačkoj. Tko god želi takvom viješću preko „Žive zajednice“ obradovati rodbinu prijatelje i znance širom svijeta može nam poslati podatke bilo preko svećenika krstitelja, bilo izravno.

Molimo svećenike da roditelje novokrštenih upozore na tu mogućnost te da

nas odmah izvijeste. Osnovnu kratku vijest o događaju objavljujemo besplatno. Tko želi proširenu obavijest s fotografijom treba također preko misije ili izravno dostaviti fotografiju, tekst i prilog za tiskarske troškove 50,- DM.

Pod istim uvjetima objavljujemo i podatke o vjenčanjima i sprovodima. Tko želi objaviti vijest o zlatnom ili srebrnom priru za vijest bez slike uplaćuje 20,- DM a sa fotografijom 50,- DM.

Kršteni

Marijana Bagarić, kći Mije i Marije rod. Mamić, rođena 24.10.91., krštena 14.12.91. - HKM Stuttgart.

Martina Batinić, kći Marka i Kate rod. Livjajušić, rođena 15.10.91., krštena 14.12.91. - HKM Heilbronn.

Madeleine Blažević, kći Andrije i Simone rod. Kitzing, rođena 11.9.91., krštena 26.1.92. - HKM Essen.

Dominik Bukvić, sin Vinka i Katice rod. Galešić, rođen 31.10.91., kršten 7.12.91. - HKM Stuttgart.

Matej Crnjak, sin Bože i Mare rod. Jurišić, rođen 17.12.91., kršten 25.1.92. - HKM Bielefeld.

Josip Čulina, sin Slavena i Tanje rod. Frangen, rođen 1.12.91., kršten 31.12.91. - HKM Wiesbaden.

Ivana Čavarušić, kći Mirka i Dubravke rod. Kutnjak, rođena 17.12.91., krštena 2.2.92. - HKM Nürnberg.

Kristina Ćosić, kći Dražena i Željke rod. Sladinac, rođen 20.11.91., kršten 26.1.92. - HKM Esslingen.

Mišela Diljak, kći Mije i Jadranke rod. Živanović, rođena 12.9.91., krštena 29.12.91. - HKM Aachen.

Stefan Dragičević, sin Mike i Katarine rod. Antolović, rođen 6.12.91., kršten 1.2.92. - HKM Nürnberg.

Nikola Dropuljić, sin Stanislava i Radmire rod. Herceg, rođen 7.11.91., kršten 25.1.92. - HKM Esslingen.

Sandro Dujić, sin Vlade i Ivanke rod. Katara, rođen 15.10.91., kršten 31.12.91. - HKM Stuttgart.

Dario Grčić, sin Dušana i Marije rod. Runje, rođen 1.9.91., kršten 7.12.91. - HKM Wiesbaden.

Filip Gusak, sin Ante i Đurdice rod. Bašić, rođen 27.10.91., kršten 14.12.91. - HKM Kempten.

Marjana Christine Hillenbrand, kći Peter-Paula i Katice rod. Renjo, rođena 2.10.91., krštena 18.12.91. - HKM Stuttgart.

Kristine-Elvira Hrženjak, kći Josipa i Mare rod. Franjičević, rođena 7.11.91., krštena 28.1.92. - HKM Waiblingen.

Melani Ivanović, kći Miroslava i Dijane rod. Hamustafić, rođena 19.11.91., krštena 18.1.92. - HKM Kempten.

Ivan Jelić, sin Ilije i Sandre rod. Kujavec, rođen 11.12.91., kršten 27.12.91. - HKM Heilbronn.

Martina Jurčević, kći Branka i Ivanke rod. Knežević, rođena 8.8.91. u Osijeku krštena 4.1.92. - HKM Nürnberg.

Nikolina Jurković, kći Nedjeljka i Ankice rod. Dražetić, rođena 13.11.91., krštena 21.12.91. - HKM Stuttgart.

Tomislav-Mate Jurković, sin Marka i Nade rod. Tot, rođen 15.10.91., kršten 25.12.91. - HKM Stuttgart.

Aleksandra-Anna Juroš, kći Vlade i Borjane rod. Trgić, rođena 23.11.91., krštena 28.12.91. - HKM Stuttgart.

Rebeka Katona, kći Stjepana i Marijane rod. Müller, rođena 14.6.76., krštena 7.12.91. - HKM Neuss.

Tihomir Kerec, sin Branka i Barbare rod. Posavec, rođen 15.10.91., kršten 3.12.91. - HKM Aachen.

Petra-Nikolina Lokas, kći Davora i Anite rod. Valenta, rođena 15.5.91., krštena 15.1.92. - HKM Heilbronn.

Jelena Markužić, kći Petra i Ankice rod. Dolanjski, rođena 7.11.91., krštena 11.1.92. - HKM Essen.

Andrea Matijašević, kći Krešimira i Željke rod. Prša, rođena 3.12.86., krštena 7.12.91. - HKM Neuss.

Matea Meštrović, kći Ivice i Marije rod. Meštrović, rođena 3.10.91., krštena 27.12.91. - HKM Stuttgart.

Denny Mirković, rođen 8. kolovoza 91. u Cuxhavenu, kršten 25.12.91. - HKM Bremen.

Josip Morić, sin Ivana i Jadranke rod. Bošnjak, rođen 23.8.91., kršten 7.12.91. - HKM Heilbronn.

Daniel Nuković, sin Dinka i Nevenke rod. Brkić, rođen 10.9.91., kršten 12.12.91. - HKM Heilbronn.

Krštena na ime palog junaka

Ivana Čavarušić, kći Mirka i Dubravke rođene Kutnjak, rođena je 17. prosinca 1991. a krštena na Svijećnicu 2. veljače 1992. u HKM Nürnberg. Roditelji su joj odlučili dati ime koje je nosio njezin rođak Ivan koji je 13. studenog prošle godine pao na ratištu braneci domovinu Hrvatsku. Ivanu je došao krstiti prvak svih hrvatskih svećenika u Njemačkoj, naš naddušobrižnik fra Bernardo Dukić. S njime je u obredu sudjelovao voditelj HKM Nürnberg salezijanac Božidar Šimičić (na slici desno).

Emanuel Perić, sin Ante i Dubravke rod. Zovko, rođen 8.4.91., kršten 8.12.91. – HKM Heilbronn.

Karmela Petrinjak, kći Milana i Dragice rod. Srbljanin, rođena 12.10.73., krštena 26.1.92. – HKM Waiblingen.

Karolin Bijanka Petrovčić, kći Branka i Nade rod. Orlović, rođena 13.10.91., krštena 8.12.91. – HKM Aachen.

Patrick Pilek, sin Karla i Kristin rod. Hahn, rođen 20.3.91., kršten 1.12.91., HKM Wuppertal.

Matej Prgić, sin Draga i Drage rod. Holjević, rođena 14.1.91., krštena 5.1.92. – HKM Nürnberg.

Mateja Sat, kći Pavla i Slježane rod. Djoja, rođena 21.12.91., krštena 26.1.92. – HKM Esslingen.

Robert Stjepić, sin Marka i Zorice rod. Tubić, rođen 11.10.91., kršten 25.1.92. – HKM Esslingen.

Denis Subašić, sin Branka i Milice rod. Lukenda, rođen 29.10.91., kršten 20.1.92. – HKM Hamburg.

Dario Sudar sin Miroslava i Željke rod. Krpan, rođen 13.10.91., kršten 21.12.91. – HKM Stuttgart.

Tomislav Šuša, sin Bore i Trijane rod. Herceg, rođen 18.10.91., kršten 21.12.91. – HKM Stuttgart.

Melanie Tkalec, kći Antuna i Jasne rod. Vuković, rođena 4.9.91., krštena 19.1.92. – HKM Waiblingen.

Janni Tomić, sin Zlatka i Harikleie rod. Daskalaké, rođena 11.7.91., krštena 5.1.92. – HKM Nürnberg.

Linda Tunic, kći Djona i Đulje rod. Uka, rođena 14.6.91., krštena 25.1.92. – HKM Hamburg.

Danijel Vidović, sin Josipa i Ružice rod. Marković, rođen 11.12.91., kršten 11.1.92. – HKM Heilbronn.

Andrea Vrbanić, kći Stjepana i Ljiljane rod. Facković, rođena 4.6.91., krštena 14.12.91. – HKM Stuttgart.

Dalibor-Karlo Vučetić, sin Sretena i Ankice rod. Ilić, rođen 4. siječnja 1975., kršten 7.12.91. – HKM Neuss.

Dino-Davor Zovko, sin Ante i Nade rod. Čosić, rođen 7.8.91., kršten 28.12.91. – HKM Heilbronn.

Ana-Marija Žulj, kći Drage i Marijane rod. Baldi, rođena 31.7.91., krštena 21.12.91. – HKM Stuttgart.

Nezaboravna s. Mercedes

Sve hrvatske katoličke zajednice u Njemačkoj, osobito u frankfurtskom kraju, a nadasve u Offenbachu, duboko je potresla vijest o smrti nezaboravne vjeroučiteljice i glazbenice, voditeljice folkloru i poticateljice svake crkvene i rodoljubne djelatnosti, snažne i mudre redovnice **s. Mercedes Domić**. Preminula je u Zagrebu nakon vrlo bolnog bolovanja. Ostavila je neizbrisivi trag u mnogima, osobito u našim mladima u Offenbachu gdje je djelovala od 1974.–1987. kao pastoralna suradnica voditelju misije fra Stanku Mandacu.

Bila je rođena 13. lipnja 1922. u Lovišću. Kad joj je bilo 20 godina stupila je u Družbu sestara milosrdnica sv. Vinka Paulskog. Studirala je glazbu na konzervatoriju u Zagrebu te već od 1947. slovi kao vrsna orguljašica. Do godine 1960. svira i katehizira u župi Marijina Uznesenja na Rijeci, zatim tri godine kod Svete Terezije u Slavonskoj Požegi, godinu i pol u splitskoj katedrali i još četiri u Dubrovniku. Od 1969. do 1974. djeluje kao nastavnica u Untermarchtalu, a onda do 1987. nezamjenjiva i nezaboravna u Offenbachu. Posljednje godine života provela je najviše u Zadru ne odvajajući se od crkvene glazbe, da napokon kroz kalvariju teške bolesti – doživjevši ipak radost proglašenja hrvatske suverenosti – 14. prosinca 1991. iz Zagreba preseli u vječnost.

Lik sestre Mercedes neodvojiv je od brojnih folklornih, vjeronaučnih i drugih skupova hrvatske katoličke mladeži u Njemačkoj te ostaje neizbrisiv u mnogim albumima i srcima. **R**

Zlatno slavlje u Nürnbergu

25. godišnjicu braka 1.1.1992. god. proslaviše u Nürnbergu Nikola Mucić r. 9.11.1943. u Crnopol-Ljubuški i Milica r. 8.1.1949. r. Vitaljina-Ljubuški.

Vjenčali su se 1.1.1967. u župi sv. Antuna – Humac – Ljubuški, odgojili troje djece, sina Matu i kćeri Ivanku i Nevenku. U Nürnbergu žive od 1968.

Misu je predvodio svećenik Božidar Šimičić, a koncelebrirao je i Ivan Matijević.

Umrli

Nikola Lujčić, rođen 1.1.1962., umro 9.1.1992., pokopan 14.1.1992. u Hamburgu.

Katica Galijan, rođena u Mokrici D., 8.7.1915., umrla 15.12.1991., pokopana u Öhringenu – HKM Heilbronn.

Piše Ivo Hladek

Smrt nepoznate maškare

Čim se njemački policajac oprostio, doleti k meni fra Jure. „Daj mi cigaru! Uf, udarac bičem ostavlja masnice, al' udarac jezikom lomi kosti! Bojim se, da nisan prid kriminalcem dosta drže jezik za gubicom. Diti je ta cigaru?“

Radi staračkih boljki, dr. Lucić mu strogo zabranio pušenje, vino i pivo.

„Šjor Ive, ma biž, doturi su ka moj gvardijan u Makarskoj: Znaju samo zabraniti! Ni fratar ni baba, – koja živi od kisele vode i kupusa ni – svaki dan Pepelnica!“

Kad fra Jure traži cigaru, stvar je ozbiljna. Prije nego mu je pružim, kažem:

„Ljekar je otkrio ne samo glavobolju, neg i mali šlog, udarac kapi. Oprez, dakle! A šta je htio od vas onaj milicajac?“

Pitam pa mu dam vatre. On blaženo ispuše prvi dim pa sjedne.

„Sićaš se one štorije u kafani blizu bano-fa, di je pištoljem ubijen neki maskirani čovik? Kriminalni do danas ne znaju ni ko je ona maškara ni zašto ga ubilo. Uvik taj njiov prokleti fašing!“

Njemačke novine su o nepoznatoj maškari naširoko i šareno pisale.

„O dobru nikad ne pišu, al' na svako zlo se bace ka psi na krepanu kozu!“, veli fra Jure. Kod ubijenog – bilo to početkom karnevala – nit-su našli kakve papire, nit su svjedoci iz kafane znali policiji pomoći. Dok neka žena reče, da je pucao gusar, naš birtaš se kune da se maškari približio 'klaun'. Jasno, Bild je donio debeli naslov: 'Jugoslawen-Krieg'. Makar da se većinom u novinama spominju Jovo, Pavle il Vukašin, za njemački tisak – i nakon proglašenja Republik Hrvatske – svi ti zločinci, od džepara do prodavača droge, jednostavno su 'Jugoslaweni'. Naravno, nisu ni svi Hrvati u Njemačkoj baš sveci, al' koji Nijemac razlikuje 'Pavao' i 'Pavle', 'Ivo' i 'Jovo'?“

Kad je ispušio, fra Jure stavi na glavu svoju kapicu pa će energično:

„Zatvori ovi dućan pa podi sa mnom u grad!“

Dok žurno letimo gradom, gledamo ulice i robne kuće pune šarenih maski i karne-

valskih kostima u kričavim bojama. Posvuda više papirne „zmije“. Asfalt je pokriven raznobojnim kružićima od papira. Njemačka lebdi u ludim danima karnevala, poklada, fašinga, Fastnachta.

Fra Jure usput priča:

„U ovi dvaest lita privika san se na Rippchen mit Kraut, na Leberwurst, pa ovd i Frankfurtu i na kiselo jabučno vino, Ebbelwei! Al' ovaj njiov 'vrhunac vedrine' pred Pepelnicu neću nikad sfatit!“

Kažem:

„To je stari običaj prije korizmenog posta. Što je jedan kraj više katolički, to Švabi više luduju za poklade.“

„Ma biž k vragu – đava je odavna u sve kršćanske običaje gurnija svoj smrdljivi papak!“

Kod stare Opere fra Jure opet plane:

„Vidiš gori na svečanoj fasadi onu crvenu platnenu traku? 'Karevalsfest Bachanali-en, Eintritt DM 100,-. Za sto maraka bi dite u Etiopiji moglo žvit godinu dana! I u starom Rimu je tjeđan dana, za vrijeme bakanalija i salurnalija, po cilom carstvu vladala velika sloboda ljubavi!“

„U redu... velim, „možda u poganskom Rimu““

On se okrene pa će gorko:

„U Kölnu su mi fratri nedavno ovo pričali: Na Weiberfastnacht (bablje poklade) veli muž ženi 'Auf Wiedersehen', oprostite se pa svak ode – svojim putem te se sretnu kod kuće na Pepelnicu ujutro! Nekoč je Crkva učila prid korizmu kršćanski narod: 'Carne, vale', što će reć 'meso, zbogom', pa bi započeja veliki post do Uskrsa. A danas? Jest, karnevala i mesa se rado drže, al' post su bacili u stranu ka staru krpul!“

Čudim se njegovoj srdžbi:

„Šta je to s vama, fra Jure? Evo, narod se jednom godišnje rapušteno veseli. Tom su se ovdje već i naši ljudi privikli pa slave fašing s Nijemcima!“

On odbrusi: „Jest, ka ona ubijena maškara na banofu! Šjor Ive, razumim ja dobro, da čovik ovi dana sidne s prijateljima pa pojide i popije malo više. Dapače je i u našim samostanima bija običaj, dam prid Pepelnicu, priredit bolji ručak i štogod popit. Mladi fratri i novaci stavili bi na glavu kaku šarenu kapicu i crveni debeli nos od papira. Al' onda se od Pepelnice i te kako postilo! Lipo vele Ličani: Štogod je previše, nije lik, man otrov!“

Kad smo stigli do Leipzigerstrasse, reče mi fra Jure nervozno:

„Ja odoh do bidne Jozice, a ti pričekaj ovd!“

Kad se opet vratio, veli srdit:

„Ajdm natrag u Misiju. Ženski jezik je oštar ka britva! Jozica se vrti ka pile na ražnju, blebeće gluposti o politici, al' ne kaže istinu, iako joj muž Mile ubijen ka maškara, a ne ka gardist!“

„Koji Mile?“, pitam.

„Ma oni koji ima polubrata pravoslavca. Istina, Rvati i Srbi strašno su se zavadili: Da ih posićeš na komadiće pa ih baciš u kota, njiovi komadi će se odma odilit pa neće ni kuvat zajedno! Al' naš jadni Mile nije ima nikaka posla s politikom, to ti ja, Jozice mala, otvoreno kažem! A ti meni pričaj kake očeš bajke. Kad se sito trese, mekinje ostaju, znam ja to dobro!“

U našoj Misiji, al još više u njemačkim novinama, kruže sve moguće glasine o motivu onog ubistva na pokladnoj zabavi. Pa i nakon što je policija uspjela utvrditi ime i adresu pok. Mile, i dalje se je govorilo i pisalo u 'Bildu' o navodnom 'političkom atentatu', o 'borbi između Hrvata i Srba', o ratu među 'Jugoslawen'. Dok to nije fra Juri dodijalo, pa mi on u čekaonici, pred svim ljudima, vikne na sav glas:

„Dosta sad tih politički tračeva! Dosta smo se nafašingovali! Pušeš li u iskru, ona se rasplamsa, al' pljuneš li na nju, nju, ona se ugasi! Oboje izlazi iz usta ljudski. Lončareve lonce peč iskušava, a čovika njegov govor.“

Kad su ljudi od mene saznali, da fra Jure govori o ubistvu pok. Mile, svak uzeo stvar tumačiti baš kao ono u novinama: Srbi, Hrvati, Bosanci i sve tako redom. Fra Jure onda pukne:

„Sad ću ja tebi, narode, protumačit cilu Milinu politiku. Napravija on Švabi rogo-ve, pa ga evo bik izbo! Tako mi evo svetog pepela na čelu, što mi ga gvardijan fra Leon u kapelici gori posipa, nit' je Mile pripada nekoj kriumčarskoj gangi, koji je ima ovd podosta medju našima. Mile ti bija veliki ženskar, kako sam sazna, pa je samo zato strada. Slavija odviše švapski fašing, obilazija ka maškara od poklada do Fastnachta, spleja se s nekom Švabi-com, pa ga njezin muž u maškari 'Turčina' ubija. To je cila tajna. Ko baca kamen uvis, na glavu mu padne. Ko smolu dira, ulijepi se. Dok doli u Rvackoj mladost pada od četničkog noža, naši stari jarci ovd padaju zbog ženske suknje. Karneval! Velika sloboda! Ma biži, čoviče, to je čisto đavlovo maslo, i ništ drugo!“

NEZAVISNA, SUVERENA, SLOBODNA...

Kameni spomenik, s imenom kneza Branimira (9.st.), iz Šopfa kod Benkovca

kontinent s brojnim hrv. iseljenicima (među prvima priznali Hrvatsku)

Sjeverno-atlantski pakt navika

predsjednik SSSR-a nakon Brežnjeva

Ujedinjena Arapska Republika

dio pokušaja

pokazna zamjenica

radijus

skladatelj Hačaturjan

proizvođač lana

papa, 879. priznao hrvatsku državu

patnica, sirotica

Marijina majka

hrvatski knez, 9.st., učinio Hrvatsku nezavisnom

kipar, XIII. st. (portal trogirske katedrale)

čovjek koji traži političko utočište

Knezo Rijeku u Engleskoj decigram

drž. S. J. Am. (iseljeničvo, priznanje) gospodar (tur.)

Izradi-vač bradvi

njem. biskup, zauzimao se za Hrvatsku hodočasnik

naglo i s praskom ispustiti zrak

dijalog

f z brdo kraj Jeru-zalema

grč. kipar, 6.st. p.n.e. ošioni ti se na nekog

Istog dana, (ital.)

osobito pokrajina na jugu španjolske

književnici, literati Grčka

grad nedaleko od Napulja

spanj. m. ime žrtva koja se pali

mjera za brzinu projektla galij

sadašnji papa, puno učinilo za Hrvatsku

dušik m. ime, Vitomir

2. ime, Mandica

hvalo-spjev

računl

z a natpis na Isusovu križu

poludragi kamen s urezanim ukrasom

rizma

hrvatski kardinal, zagrebački nadbiskup

smržnuta voda dep. u Francuskoj

životinjsko carstvo prvi predsjednik samostalne Hrvatske

strani oblik imena Marija

germ. narod sa sjevernog mora

sprava, naprava

metar pečnica, rem

mala rana

o l

d t

Italija

a nj

ilirsko pleme gl. grad Venezuele (fonetski)

valjušak, žličnjak

2. pjevač kl. glas m. ime, lko

mjera za zapremninu

Irldij

prastaro divlje govedo

kaplar, kaprol (mn.) od rebara do kuka

Izlizati, pohabati

poslužitelj u crkvi

tmna, tama

Želite li gledati hrvatsku televiziju?

PONUDE ZA SATELITSKU OPREMU ZA PRIJEM HTV-a

SVE ANTENE SU KOMPATIBILNE I ZA OSTALE EUROPSKE SATELITE (ASTRA, EUTELSAT, INTELSAT ETC.)

ANTENE 85 cm statične

Prijemnik HUTH 100 Cijena: DM 900	Prijemnik FTE ESR 1500 S Cijena: DM 1000	Prijemnik PALCOM SL-600 Cijena: DM 1100
--	---	---

ANTENE 85 cm okretne (motorizirane)

Prijemnik PALCOM SL-5000 Cijena: DM 2100	Prijemnik FTE ESR 1500 S (stereo) Cijena: DM 1800
--	---

ANTENE 120 cm statične

Prijemnik HUTH 100 Cijena: DM 1100	Prijemnik FTE ESR 1500 S Cijena: DM 1250
Prijemnik HUTH SYNTRACK II Cijena: DM 1200	Prijemnik PALCOM SL-600 Cijena: DM 1300

ANTENE 120 cm okretne (motorizirane)

Prijemnik HUTH SYNTRACK Cijena: DM 1900	Prijemnik FTE ESR 1500 S Cijena: DM 2100
Prijemnik PALCOM SL-5000 · Cijena: DM 2300	

Simunović OHG

Augustenburgerstr. 21 · D-7500 Karlsruhe
Germany
Tel.: 07 21/46 94 07-46 99 03-48 26 35
Fax: 07 21/48 30 24

U sve cijene uračunato je 14% MWST. U cijene nije uračunata montaža. Kabel potreban za instalaciju sistema za 85 cm statične antene iznosi DM 2,-/m, za okretne antene s motorom DM 5,-/m, bez motor DM 3,50/m.

Stacionarne antene od 85 cm preporučamo gledaocima koji već imaju kabelsku televiziju i žele gledati samo program HTV. Te antene su idealne za višebitelske sisteme. Sve antene su kompatibilne i za ostale europske satelite.

Okretne (polarmount) antene su pogodne za gledaoce koji žele osim programa HTV pratiti i ostale satelitske programe (npr. Astra-RTL, Sat 1, PRO 7, SKY, zatim RAI UNO, RAIDUE, CNN itd. ukupno 50-60 programa).

Polarmount antena bez motora pogodne su za gledaoce koji žele gledati program HTV, a ujedno imaju i mogućnost da kasnije razviju sistem i za praćenje ostalih satelitskih programa. Nudimo također i rješenja za višebitelske sisteme.

Postvertriebsstück · D2384E · Gebühr bezahlt:

Scholl + Klug Druckerei GmbH · 6082 Mörfelden-Walldorf

Nakon rušenja jeruzalemskoga Hrama Izraelci su dobili jedan zid plača na koji dolaze moliti i prebirati bolne uspomene. Božji narod u hrvatskom narodu dobio je u ovom okrutnom ratu bezbroj zidova plača. Na oko 400 ruševina narod već dolazi moliti i sprema se obnovljati. Na slici: večernja molitva sa svijećama pred razvaljenom kapelom sv. Josipa u Pakracu.

Sasvim nove pjesme

Nakon velikog uspjeha kasete „**Ban Jelačić opet među nama**“ ansambl „**VILA VELEBITA**“ predstavlja novu kasetu

„**Hvala iseljenoj Hrvatskoj**“.

Nova kasetna sadrži zlatne pjesme:

- Hrvatska putovnica
- Pjesma hrvatskim katoličkim misijama i Karitasu

– Hvala Svetoj Stolici

– Rodila se hrvatska država

– Pivaj sine onu staru ...!

Sve informacije i pismene narudžbe kod izdavača:

Hrvatska katolička misija

D6 11

6800 Mannheim

cijena je 10 DM, posebne obavijesti dobit će sve misije.

Putujmo preko hrvatske agencije

Mnogi Hrvati u Frankfurtu još ne znaju da svega stotinjak metara od redovitog stajališta autobusa kraj Hauptbahnhofa postoji hrvatska agencija koja im može osigurati putne karte za svakodnevna putovanja u Zagreb i također više puta

tjedno za preko 70 mjesta širom domovine. Čim stupite u naš putnički ured, zakoraćili ste u domovinu. Naša je adresa: **Reisebüro Tabak**, Gutleutstraße 125, 6000 Frankfurt/M. a telefoni su 069/250256 i 250257.

Stojimo vam na raspolaganju **Stipe i Drago**

ŽIVA ZAJEDNICA

Herausgeber:
Kroatisches Oberseelsorgeamt in Deutschland · 6000 Frankfurt a. M. 50
An den Drei Steinen 42 · Tel. (069) 541046

Verantwortlich: Pater Bernardo Dukić
Redakteur: Msgr. Ante Živko Kustić
Redaktionsrat: Ivo Hladek, p. Mato Kljajić, Stanka Vidačković, Ivek Milčec, p. Stjepan Maleš, Jura Planinc, Ivan Bošnjak, Maja Runje, Ana Radoš

Layout: Ljubica Markovica
Jahresbezugspreis: DM 20,- + poštarina
Bankverbindung: Konto Nr. 129072 bei der Stadtsparkasse Frankfurt (BLZ 500 50102)

Satz: Fotosatz Service Bauriedl
6082 Mörfelden-Walldorf 2

Druck: Scholl + Klug Druckerei GmbH
6082 Mörfelden-Walldorf 1

